SATURS

1. I E V A D S 4
1.1. Izstrādāšanas pamatojums 4
1.2. Daugavpils teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes mērķi un uzdevumi 4
1.3. Teritorijas plānojuma izmantošana un pielietošana....5
1.4. Daugavpils teritorijas plāna 2006.- 2018.gadam grozījumu sastāvdaļas....5
1.5. Plānojuma atbilstība augstāka līmeņa plānošanas dokumentiem 6
2. DAUGAVPILS PILSĒTAS ATTĪSTĪBAS PRIEKŠNOTEIKUMI 7
2.1. Vispārējie dati....7
2.2. Pilsētas augšanas un attīstības iespējas....7
2.3. Kopīgo interešu teritorijas ar kaimiņu pašvaldībām....8
3. PAREDZĒTIE TERITORIJAS PLĀNOJUMA GROZĪJUMU RISINĀJUMI 9
3.1. Dabas un apstādījumu teritorijas 9
3.1.1. Pilsētas meži un mežaparki 9
3.1.2. Pilsētas teritorijā esošās ainaviskās teritorijas 10
3.1.3. Īpaši aizsargājamie dabas pieminekļi. Dabas mikroliegumi 11
3.1.4. Pilsētas skvēri un parki. Apstādījumi 14
3.2. Ūdeņu teritorijas 21
3.2.1. Virszemes ūdeņi 21
3.2.2. Pazemes ūdeņi 24
3.3. Vides kvalitāte 27
3.3.1. Degradētās teritorijas....27
3.3.2. Troksnis 27
3.3.3. Riska teritorijas....28
3.3.3.1. Ekoloģiskā jeb dabas stihiju riska teritorijas 28
3.3.3.2. Paaugstinātas ugunsbīstamības riska teritorijas....29
3.3.3.3. Rūpniecisko avāriju riska teritorijas 29
3.3.3.4. Piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas 30
3.3.3.5. Sniega savākšanas un atkritumu apsaimniekošanas dati par 2003.-2007. gg....31
3.4. Aizsargjoslas un tauvas joslas 32
3.4.1. Vides un dabas resursu aizsargjoslas....33
3.4.2. Aizsargjoslas ap kultūras pieminekļiem 34
3.4.3. Sanitārās aizsargjoslas 34
3.4.3.1. Arzsargjoslas ap kapsētām 34
3.4.3.2. Arzsargjoslas ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtām....35
3.4.4. Ekspluatācijas aizsargjoslas....35
3.4.5. Drošības aizsargjoslas 35
3.5. Apbūves teritoriju attīstība 36
3.5.1. Pilsētas mikrorajonu robežas un nosaukumi 36
3.5.1.1. Vēsturiskais centrs....37
3.5.1.2. Esplanāde....38
3.5.1.3. Cietoksnis 39
3.5.1.4. Gajoks....39
3.5.1.5. Jaunā Forštadte 39
3.5.1.6. Vecā Forštadte 39
3.5.1.7. Ezermala 40
3.5.1.8. Jaunbūve 40
3.5.1.9. Ruģeļi 41
3.5.1.10. Viduspoguļanka....41
3.5.1.11. Ķīmija....41
3.5.1.12. Dzintari 42

3.5.1.13. Vizbuļi 42
3.5.1.14. Križi 42
3.5.1.15. Liginišķi 43
3.5.1.16. Mežciems 43
3.5.1.17. Stropi 43
3.5.1.18. Mazie Stropi 44
3.6. Atsevišķu apbūves teritoriju attīstība 44
3.6.1. Dzīvojamās apbūves attīstība 44
3.6.2. Darījumu objektu apbūve 45
3.6.3. Jaukta tipa apbūves teritoriju attīstība 45
3.6.4. Ražošanas teritorijas un industriālās zonas 46
3.6.5. Sabiedriskās iestādes 46
3.6.6. Rekreācija un tūrisms 47
3.7. Telpiskie apbūves akcenti 47
4. TRANSPORTS 48
4.1. Satiksmes infrastruktūra 48
4.2. Ceļu klasifikācija 49
4.2.1. Lielceļi 50
4.2.2. Veloceliņi 52
4.3. Sabiedriskais transports 52
4.4. Autostāvvietas 53
5. INŽENIERTEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA 54
5.1. Ūdensapgāde un kanalizācija 54
5.2. Elektroapgāde 57
5.3. Gāzes apgāde 57
6. APPLŪŠANAS RISKS 58
7. MELIORĀCIJAS SISTĒMA 59
8. DAUGAVPILS PILSĒTAS ROBEŽAS UN IETEIKUMI TĀS MAIŅAI 59

1. I E V A D S

1.1. Izstrādāšanas pamatojums

Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam grozījumu projekts ir izstrādāts, pamatojoties uz 2007.gada 1.marta Daugavpils pilsētas domes lēmumu Nr.175 „Par teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes darba uzdevuma apstiprināšanu" un 2007.gada 26.jūlija Daugavpils pilsētas domes lēmumu Nr.637 „Par grozījumiem Daugavpils pilsētas domes 2007.gada 1.marta lēmuma Nr. 175 „Par teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes darba uzdevuma apstiprināšanu"" un pamatojoties uz sekojošiem Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem:

- Latvijas Republikas likums „Par pašvaldībām";
- Latvijas Republikas 2002.gada 12.jūnija „Teritorijas plānošanas likums";
- Latvijas Republikas MK noteikumi Nr.883 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi"
- 1991.gada likums "Par zemes reformu "Latvijas pilsētās";
- 1995.gada "Būvniecības likums";
- 05.02.1997. "Aizsargjoslu likums";
- 01.04.1997. LR MK noteikumi Nr.112 "Vispārīgie būvnoteikumi";
- 1997.gada "Zemes transformācijas atļaujas izmantošanas kārtība";
- 1997.gada "Apbūves noteikumi Daugavpils pilsētā";
- Daugavpils pilsētas attīstības programma „Mana pils Daugavpils";
- Nacionālais attīstības plāns (NAP) 2007.-2013.gadam
- Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojumu 2006. – 2026.gadam.
- Daugavpils rajona teritorijas plānojums līdz 2010.gadam
- LR likums "Par kultūras pieminekļu aizsardzību";
- Eiropas Savienības teritoriālās attīstības programmu "Ceļā uz konkurētspējīgāku un ilgtspējīgāku Eiropu ar daudzveidīgiem reģioniem" (*Leipciga, 24.-25.05.2007.* European Spatial Development Policy Tterritorial Agenda);
- Eiropas teritoriālās attīstības perspektīvas European Spatial Development Perspective (ESDP) in May 1999 in Potsdam.

Pilsētas teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam grozījumu projekts izstrādāts, balstoties uz spēkā esošo Daugavpils pilsētas teritorijas plānojumu 2006.-2018gg, pilsētas attīstības programmu, sabiedriskās apspriešanas laikā iesniegtajiem privātpersonu un uzņēmumu priekšlikumiem, institūciju nosacījumiem, dažādu mērķa grupu viedokļiem, ekspertu un konsultantu ieteikumiem.

1.2. Daugavpils teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes mērķi un uzdevumi

Daugavpils teritorijas plānojuma mērķis ir ilgtspējīgas un līdzsvarotas Daugavpils pilsētas attīstības veicināšana, kultūras un dabas mantojuma saglabāšana nākamajām paaudzēm, dzīves, darba un atpūtas kvalitatīvu apstākļu nodrošināšana pilsētas iedzīvotājiem un viesiem.

Veicot grozījumus teritorijas plānojuma, jārisina sekojoši uzdevumi:

- Pārskatīt teritoriju plānoto izmantošanu, paredzēt teritorijas sociālās infrastruktūras attīstībai, izvērtējot zemes īpašnieku un lietotāju iesniegtos priekšlikumus teritoriju plānotās izmantošanas maiņai sekojošos pilsētas rajonos: Centrā, Esplanādē, Viduspoguļankā, Jaunbūvē, Ziemeļu rūpnieciskajā zonā, Ruģeļos, Jaunajos Stropos, Mežciemā;
- Precizēt satiksmes infrastruktūras teritorijas;
- Izvērtēt derīgo izrakteņu ieguves teritorijas, upju ūdens regulēšanas un krastu nostiprināšanas būvju teritorijas, to nepieciešamību un izvietojumu;
- pārskatīt meža teritorijas un pēc iespējas samazināt to teritoriju skaitu, kur pieļaujama meža transformācija par apbūves teritorijām;
- precizēt kompensējamā zemju fonda plānoto izmantošanu, noteikt prasības kompensējamo zemju apbūvei;
- precizēt iespējamo stāvu skaitu atsevišķos pilsētas rajonos;
- precizējot teritoriju atļauto izmantošanu, norādīt izmantošanas veidus atbilstoši MK 2006.gada 20 jūnija noteikumos Nr. 496 minētajām prasībām.

1.3. Teritorijas plānojuma izmantošana un pielietošana

Teritorijas plānojuma grozījumi ir saistošs Daugavpils domes politikas dokuments. Teritorijas plānojums un tā grozījumi ir visiem pieejams, stratēģisks uz tālejošu pilsētas teritorijas attīstību virzīts pilsētas vadības un kontroles līdzeklis. Teritorijas plānojums ir līdzeklis Daugavpils attīstības plāna īstenošanai un tā ilgtermiņa programmu realizēšanai.

1.4. Daugavpils teritorijas plāna 2006.- 2018.gadam grozījumu sastāvdaļas

Paskaidrojuma raksts (sējums I)

Teritorijas plānojuma grozījumu aprakstošā daļa. Tajā sniegti paskaidrojumi par veiktām izmaiņām plānojumā un papildinājumiem un to pamatojumu.

Grafiskā daļa (sējums II)

Kartogrāfiskais materiāls atspoguļo izmaiņas plānotajā izmantošanā, plānotās satiksmes infrastruktūras attīstībā. Tas papildināts ar sarkano līniju shēmu, aizsargjoslām un teritorijām, kurām jāizstrādā detālplānojumi, parāda kultūrvēsturisko pieminekļu un dabas aizsardzības objektu teritorijas.

Atsevišķas kartes – shēmas raksturo pilsētas inženiertehnisko komunikāciju infrastruktūru (aktualizēta informācija) un ir papildinātas ar SIA "Dautkom TV" komunikāciju tīkliem un pazemes propāna gāzes iekārtām, kā arī noteiktas to aizsargjoslas.

Noteiktas pilsētas mikrorajonu robežas, aktuālākie apbūves rajoni.

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi (sējums III)

Tajos iekļauta informācija par atļauto un aizliegto Daugavpils pilsētas teritorijas izmantošanu, zemes gabalu sadalīšanas, apvienošanas un robežu pārkārtošanas noteikumi, prasības apbūves intensitātei un blīvuma rādītājiem, augstuma ierobežojumiem, inženierkomunikāciju būvniecībai, rekonstrukcijai, ekspluatācijai, jaunai satiksmes infrastruktūrai un esošās infrastruktūras rekonstrukcijai, dabas teritoriju izmantošanai un apstādījumu ierīkošanai, īpaši aizsargājamo kultūrvēsturisko teritoriju un kultūras pieminekļu aizsardzībai u.c.

Pārskats par teritorijas plānojuma izstrādi (sējums IV)

Pārskatā apkopota informācija, kas izmantota vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma izstrādei: pašvaldības lēmumi par teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu, darba uzdevuma apstiprināšanu, sabiedriskās apspriešanas organizēšanu; uzraudzības grupas sēžu protokoli, līgumu kopijas starp pašvaldību un izstrādātāju. Pārskatam pievienoti sabiedriskās apspriešanas materiāli, institūciju sniegtā informācija, nosacījumi un atzinumi, kā arī ziņojums par vērā ņemtajiem un noraidītajiem fizisko un juridisko personu priekšlikumiem un iebildumiem.

1.5. Plānojuma atbilstība augstāka līmeņa plānošanas dokumentiem

Daugavpils pilsētas teritorijas plānojumā detalizētas augstāka līmeņa teritorijas plānojumos noteiktās prasības, objekti un teritorijas. Izstrādājot Daugavpils pilsētas teritorijas plānojumu, tika ņemti vērā sekojoši augstāka līmeņa plānošanas dokumenti

- Nacionālais plānojums, kas atrodas izstrādes stadijā,
- Nacionālais vides politikas plāns 2004.-2008.gadiem (2003.).
- Bioloģiskās daudzveidības nacionālā programma (1999.).
- Valsts civilās aizsardzības plāns (2004.);
- Valsts civilās aizsardzības plāns (2005.);
- Ekotūrisma attīstības stratēģija (2001.);
- Latvijas tūrisma attīstības nacionālā programma 2001.- 2010.gadam (2001.);
- Nacionālā programma "Kultūra 2000.-2100." (2003.);
- Latvijas ilgtermiņa ekonomiskā stratēģija (2001.);
- Latvijas Mazo un vidējo uzņēmumu attīstības programma 2004.-2006.gadam (2004.);
- Transporta attīstības nacionālā programma 2000.-2006.gg. (aktualizēta 2002.g);
- Latvijas Lauku attīstības plāns Lauku attīstības programmas īstenošanai 2004.-2006.gg.;
- Latgales telpiskais struktūrplāns (2004.g);
- Latgales attīstības plāns (2000.g.);
- Latgales pilsētu Attīstības stratēģija (2001.g.);
- Latgales tūrisma ilgtspējīgas attīstības rīcības plāns (2003.);

Kā arī ņemti vērā sekojoši dokumenti:

- Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plāns (2003.);
- VĢMA Ziņojums "Upju baseinu apgabalu raksturojums. Antropogēno slodžu uz pazemes un virszemes ūdeņiem vērtējums. Ekonomiskā analīze" (2005.);
- Daugavpils rajona civilās aizsardzības pasākumu plāna projekts;

2. DAUGAVPILS PILSĒTAS ATTĪSTĪBAS PRIEKŠNOTEIKUMI

2.1. Vispārējie dati

Daugavpils ir otra lielākā Latvijas pilsēta ar bagātu vēsturi un unikālu, gadsimtiem veidojušos multikulturālu vidi.

Daugavpils pilsētas teritoriālās attīstības plānošanai nepieciešama skaidra izpratne par pilsētas lomu gan Eiropas kopienas, gan Baltijas reģionā, gan Latvijas valsts, gan novada kontekstā.

Daugavpils vēsturiski izveidojās kā preču un pasažieru pārvadājumu maršrutu krustpunkts. Pilsēta atrodas vairāku starptautiskās nozīmes transporta koridoru tuvumā. Pilsētu šķērso starptautiskie dzelzceļa tanzītkoridori. Valsts mērogā Daugavpils ir svarīgs dzelzceļa transporta mezgls: Vitebska – Indra – Daugavpils – Krustpils – Ventspils – Rīga – Liepāja.

Plānojot pilsētas attīstību, jāapzinās, ka Eiropas attīstības kontekstā agrāk intensīvi izmantotie dzelzceļu un autoceļu tīkli kalpos tikai lokālas un vidējas nozīmes starptautiskajiem pārvadājumiem. Pēc 12. Eiropas plānošanas Ministru Konferences (CEMAT) materiāliem (2000.gada 7.-8. septembrī Hanoverē) Daugavpils nebūs tieši iekļauta noteiktajos paneiropeiskajos transporta koridoros. Tomēr Daugavpils ir spējīga saglabāt un attīstīt tranzītmezgla funkciju, apkalpojot Krievijas, Lietuvas un Baltkrievijas virzienu pārvadājumus, pateicoties esošai lielceļu un dzelzceļu struktūrai. Lai tas tiktu realizēts, pilsētas teritorijas plānojumā noteiktas vadlīnijas transporta mezglu attīstībai, bet plānojuma grozījumu projektā koriģēti mezglu izvietojuma risinājumi.

Daugavpils ir liela nacionālas nozīmes pilsēta plānošanas reģionā. Pilsēta realizē politisko mērķi, tajā koncentrējas galvenās reģionālās nozīmes ekonomiskās aktivitātes, pārvaldes, saimnieciskās, kultūras, izglītības iestādes un ļoti plašs pakalpojumu tīkls.

Daugavpils īpatnība ir tā, ka pilsētā perspektīvā koncentrēsies arī valsts mēroga ekonomiskās aktivitātes, augsta līmeņa ražotnes, daudzveidīga zinātniskā pētniecība, augstākās mācību un vidējās specializētās mācību iestādes.

2.2. Pilsētas augšanas un attīstības iespējas

Izdevīga ģeogrāfiskā novietne – pilsēta atrodas netālu no Baltkrievijas, Lietuvas, Krievijas robežām. Šis faktors ir vērā ņemams un attīstāms starptautiskā mērogā. Efektīva dzelzceļa kustības darbības, autobusu satiksmes, transporta infrastruktūras uzlabošana var izveidot Daugavpili kā **labi sasniedzamu pilsētu.**

Esošās rūpnieciskās zonas – Ziemeļu, Čerepova, Kalkūni ar lielajām teritorijām, labiem piebraucamajiem ceļiem, inženierkomunikācijām, dzelzceļa līniju atzariem un, galvenais, **augsti kvalitatīvu** darbaspēku, ir rezerve pilsētas ekonomiskajai attīstībai, daudznozaru rūpniecībai.

Plašās sauszemes teritorijas nodrošina pilsētas attīstību ilgstošam laika periodam. Šīm teritorijām ir nepieciešama inženiersagatavošana (meliorācijas darbu veikšana, aizsargdambju būvēšana), kas būtu plānveidīgs pasākums pilsētas ilgspējīgai attīstībai.

Pilsētas kolorītais daudznacionālais sastāvs ar daudznacionālajām kultūrām un tautu tradīcijām ir kļuvis par progresu veicinošo faktoru valstī un ārpus tās. Daugavpils vienlaikus var būt par centru austrumu tirgus saimei ar Latvijas un Eiropas savienību tirgiem.

Daugavpils un tās apkārtnes daba – ezeri, Stropu un Mežciema mežu masīvi dod iespēju attīstīt veselīgu atpūtas vidi, izveidot ārstnieciska un rehabilitācijas tipa iestādes. Daugavpils ir vārti un pieturas punkts uz svētceļotāju vietu **Aglonu**, gleznaino Dabas parku "Daugavas loki".

Daugavpils kā iecienīts **tūrisma centrs**. Par Daugavpils apskates objektiem, kas ieinteresētu Eiropas un citu valstu tūristus:

- Valsts kultūras pieminekļa "Daugavpils Cietoksnis ar priekštilta nocietinājumu" kompleksa sastāvdaļa – Daugavas labajā krastā esošais cietoksnis (unikāla 19.gs. sākuma aizsargbūve, platība ~ 953 436,93 m^2) ar saglabājušos vēsturisko veidolu. Bijušā arsenāla ēkā plānots izveidot Marka Rotko mākslas centru, atjaunot Cietokšņa centrālo parku u.c. nozīmīgas vietas. Pašreiz šī daļa pārsvarā ir pilsētas pašvaldības, Kultūras Ministrijas un Valsts nekustamā īpašuma aģentūras pārziņā, kas kopīgi strādā pie tā kultūras mantojuma atjaunošanas un attīstīšanas, izvietojot tur Valsts un pašvaldības iestādes. Privātajam sektoram ir nodrošinātas attīstības iespējas, sniedzot tūrisma pakalpojumus;
- Valsts kultūras piemineklis "Daugavpils pilsētas vēsturiskais centrs", kur apskatāmas vairāku divu gadsimtu laikā Eiropā dominējošu arhitektūras stilu restaurētas ēkas un to ansambļi;
- Baznīckalns, kur līdzās atrodas trīs baznīcas: katoļu un luterāņu baznīcas un pareizticīgo katedrāle. Uz Baznīckalnu paveras unikāls skats no 18. Novembra ielas gaisa tilta, braucot virzienā no centra.
- 2004.gadā sakārtotais Vācu karavīru kapu ansamblis Stropos;
- Pilsētas parki, kalni, pie ūdenstilpēm izveidotās atpūtas vietas.

Bijušā Lociku kara lidlauka rekonstrukcija un modernas lidostas izveidošana dotu iespēju Daugavpilij kļūt par gaisa pārvadājumu krustpunktu Latgalē.

2.3. Kopīgo interešu teritorijas ar kaimiņu pašvaldībām

Kopīgo interešu teritorijas – divu vai vairāku robežojošos pašvaldību teritorijas, kurās pastāv pašvaldību kopējās attīstības un iedzīvotāju intereses.

Daugavpils pilsētai ar Daugavpils rajona pašvaldībām ir šādas kopīgu interešu teritorijas:

- Daugavas upes baseina apsaimniekošana;
- jaunu apbūves teritoriju attīstība starp Daugavpils pilsētas robežpagastiem – Līksnas, Kalkūnes, Naujenes, Tabores, Laucesas;
- tūrisma infrastruktūras attīstība;
- pilsētas ūdensapgādes saimniecības (ūdensgūtnes „Ziemeļi" un „Vingri", kuras atrodas Daugavpils rajona teritorijā) attīstība un aizsardzība;
- Stropu ezera piekraste (Naujenes pagasts);
- lidosta "Daugavpils" (Naujenes pagasts);
- atkritumu pārstrādes objekti un glabāšanas poligoni (Naujenes pagasts, Demenes pagasts).
- meža aizsargjoslas teritorija ap Daugavpils pilsētu (Līksnas pagasts, Naujenes pagasts)
- "Natūra 2000" teritorija dabas parks "Daugavas loki".

3. PAREDZĒTIE TERITORIJAS PLĀNOJUMA GROZĪJUMU RISINĀJUMI

3.1. Dabas un apstādījumu teritorijas

Teritorijas plānojumā kā vērtības, kas saglabājamas nākamajām paaudzēm, ir noteiktas "zaļās teritorijas". Tajās ietilpst pilsētas mežu zemes, meža parki, parki, skvēri, pilsētas apstādījumi un teritorijas, kas ir dabiskās ainavas, jeb dabas pamatne. Pilsētas urbanizācijas gaitā dabas vide nepārtraukti tiek mainīta. Līdz ar to veidojas unikāla kultūrainava. Uzmanīgi izvērtējot pilsētas saimnieciskās darbības ietekmi uz esošajiem dabas resursiem, ir jāpanāk optimālākie „mijiedarbības" scenāriji, lai veidotu pievilcīgu telpu cilvēku dzīvei un atpūtai. Kā Daugavpils pilsētas teritorijas attīstības prioritātes noteiktas:

- Augstas dabiskās vides kvalitātes saglabāšana, veicinot piesārņojuma samazināšanu, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu;
- atpūtas un aktīvā dzīvesveida veicināšana, izmantojot vietējos kultūrvēsturiskos un dabas resursus.

Visas dabas un apstādījumu teritorijas Daugavpils pilsētā atspoguļotas plānojuma grafiskās daļas kartē AJ-4 "Dabas teritorijas un ekoloģiskā riska objekti".

3.1.1. Pilsētas meži un mežaparki

Šodien pilsētas teritorijā meži aizņem 1630,5 ha lielu platību. Tā ir neatsverama pilsētas bagātība, kura jāsaglabā, jākopj un jāsaudzē. Meži izvietoti pilsētas ZR (Mežciems un Viduspoguļanka) un ZA (Stropi un Križi) daļā, kā arī DA (Čerepova, Ruģeļi) daļā. Mežus apsaimnieko mežu īpašnieki (privātos mežus) un pilsētas domes Komunālās saimniecības nodaļa (pašvaldībai un valstij piekritīgos). Pilsētas mežiem ir daudzfunkcionāls raksturs. Tie veic gan sanitāri – higiēniskās funkcijas – aiztur piesārņojošās vielas un troksni, gan rekreācijas funkcijas – kalpo kā vide iedzīvotāju aktīvai atpūtai. Mežam ir liela nozīme pilsētas mikroklimata regulācijā, vides, kā arī bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā. Pilsētas mežs ir neatņemama ainavas sastāvdaļa un pilda nozīmīgas sociālās funkcijas.

Pilsētā ir divi rajoni, kuri izveidojušies mežu teritorijās – Mežciema rajons un Stropu rajons, un rajoni, kuri robežojas ar mežu – Viduspoguļanka un Ruģeļi. Minētajos rajonos apbūves attīstība plānota, maksimāli saglabājot mežu teritorijas.

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi

- Lai veicinātu mežu teritoriju rekreācijas funkcijas realizēšanu un nodrošinātu to apsaimniekošanu, noteiktas meža teritorijas, kurā saglabājams mežsaimnieciskās teritorijas statuss un atļautas mežsaimnieciskās aktivitātes un atsevišķas mežaparku zonas.
- Pilsētā saglabājami mežu masīvi, kur atļauta mežsaimnieciskā darbība – Stropu mežs, Ruģeļu mežs, Viduspoguļankas mežs.

- Pilsētas teritorijā izveidojami mežaparki – labiekārtotas meža teritorijas, kas pakāpeniski pārveidojas par ainavisku objektu. Mežaparka teritorijas paredzētas cilvēku atpūtai, brīvdienu tūrismam, pastaigām, ūdens sportam, utt. mežaparka veidošanai nepieciešama stādījumu atjaunošana, ceļu un taku tīkla izveide, aprīkojuma uzstādīšana.
- Noteikti sekojoši pilsētas mežaparki:
    1. Vizbuļu mežaparks
    2. Mežciema mežaparks
    3. Mazo Stropu mežaparks
    4. Stropu mežaparks
    5. Vecstropu mežaparks
    6. Ruģeļu mežaparks
    7. Nometņu mežaparks.

To robežas ir norādītas grafiskajā daļā

- Ar mērķi saglabāt dabisko apstādījumu īpatsvaru un mazinātu antropogēno slodzi teritorijās, kur apbūve plānota apmežotajos zemes gabalos, noteiktas īpašās prasības apbūves zemes gabala minimālajai platībai, kas ir lielāka nekā citos rajonos, apbūves blīvumam un brīvās teritorijas rādītājiem.

3.1.2. <u>Pilsētas teritorijā esošās ainaviskās teritorijas</u>

Pilsētas teritorijā nav iespējams noteikt saimnieciskās darbības daļēji vai pilnībā neskartu dabas vidi, toties izveidojas vairākas teritorijas, kurās ir cilvēka un dabas kopīgi veidota ainava. Kultūrainava ataino sabiedrības attīstības evolūciju laika gaitā, dabas spēku ietekmē un iekšējo un ārējo sociālo, ekonomikas un kultūras spēku ietekmē.

Teritoriālā plānojuma grozījumu risinājumi:

- Atsevišķas pilsētas teritorijas definēt kā kultūrainavu un noteikt šīm teritorijām neapbūvējamās teritorijas statusu ar izmantošanas mērķi – apstādījumi un labiekārtotas dabas teritorijas:
    1. Daugavas ielas garumā skats uz Daugavas upi t.sk.:
        - Rīgas – Daugavpils šosejai pieguļošo ainavu ceļa abās pusēs no mājas Daugavas ielā 51A līdz dzelzceļa Daugavpils – Viļņa uzbērumam;
        - Daugavas stāvā krasta ainava Mežciema rajonā ar tālās perspektīvas ainavu uz Daugavas kreiso krastu;
        - Meža ainava Rīgas – Daugavpils šosejas abās malās no Parka ielas līdz Daugavas ielai;
    2. Šūņu ezera ZA krasta ainava pie Melnupītes ietekas;
    3. Gubiščes ezera ainava, kas paveras no 18.Novembra ielas uz ezera pretējo krastu;
    4. Lauceses deltas ainava;

Lielās ielas garumā gar Daugavas krastu skats uz Daugavpils pilsētu

    5. Ainava, kas paveras no Nometņu ielas uz pretējo (kreiso) Daugavas upes krastu;
    6. Pilsētas ainava, kas paveras no Daugavpils – Skrudalienas ceļa(arī rajona teritorijā)
- Saglabāt plašu teritoriju starp Nometņu ielu un Daugavu (no pēdējās daudzstāvu mājas Gajokā līdz Meļņičkas upes ietecei Daugavā) kā neapbūvējamo dabas pamatnes teritoriju, ņemot vērā teritorijas iespējamo applūstamību.

3.1.3. Īpaši aizsargājamie dabas pieminekļi. Dabas mikroliegumi

Pilsētas teritorijā šobrīd nav izveidoti liegumi LR 02.03.1993.g likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" izpratnē. Plānojums sniedz priekšlikumu izveidot dabas liegumus, kuri ir nozīmīgi dabas vērtību saglabāšanai pilsētas teritorijā. Teritoriju izvēlei plānotāji izmantoja sekojošus informācijas avotus:

- Daugavpils RVP ikgadējos vides pārskatus;
- DU Bioloģijas katedras speciālistu veiktos izpētes datus.

Kalni

Teritorijas plānojumā tika sniegti priekšlikumi iekļaut vietējās nozīmes aizsargājamo dabas objektu un veidojumu sarakstā pilsētas teritorijā esošos paugurus, kas atrodas Jauno Stropu mikrorajonā Stropu mežā:

- Zilais kalns ar + 138,6 m virs jūras līmeņa;
- Olu kalns ar + 136,4 m atzīmi;
- Skarbovkas kalns ar + 133,4 m atzīmi.

Dižkoki

Saskaņā ar MK 22.07.2003. noteikumu Nr. 415 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 22.2.punkta prasībām, valsts nozīmes aizsargājamie dižkoki ir visi koki, kuru apkārtmērs 1,3 m augstumā no koka sakņu kakla vai augstums nav mazāks par šo noteikumu 2.pielikumā noteiktajiem izmēriem.

Pēc veiktās plānveida tematiskās pārbaudes un Daugavpils reģionālās vides pārvaldes sastādītā Pārbaudes akta Nr. 0173-DD82/2008 2008. gada 29. septembrī apsekoti šādi Daugavpils pilsētas administratīvajā teritorijā esoši Valsts nozīmes dabas pieminekļi (dižkoki) ar sekojošiem rādītājiem:

Nr. p/k	Dižkoka sugas nosaukums	Apkārtmērs m	Adrese	Īpašnieks	Stāvoklis
1.	***Baltā robīnija (Robinia pseudoacacia L.)***	2.07	Krāslavas iela, māju Nr. 59, 61 pagalms	Hugo Lepiksons (pers, kods 160842-10204)	Dzīvotspējīgs, vitāls koks; aug mājas pamatu tiešā tuvumā (<5m)
2.	**Vācijas krustābele *(Crataegus alemanniensis Cin.)***	0.75	Viestura ielā 10, Daugavpilī, Dzelzceļnieku parks	Daugavpils pašvaldība	Trupes bojāts, bet augtspējīgs koks
3.	**Vācijas krustābele *(Crataegus alemanniensis Cin.)***	0.78	Viestura ielā 10, Daugavpilī, Dzelzceļnieku parks	Daugavpils pašvaldība	Žuburains, augt spējīgs koks
4.	**Vācijas krustābele *(Crataegus alemanniensis Cin.)***	0.87	Viestura ielā 10, Daugavpilī, Dzelzceļnieku parks	Daugavpils pašvaldība	Apkārtmērs 0.85m augstumā.

5.	**Parastā zirgkastaņa *(Aesculus hippocastanum L***	3.62	Kr.Valdemāra iela 28, Daugavpils	Jelena Skorodihina (pers.kods 160273-10209)	Trupes bojāts koks, avārijas stāvoklī. Var apdraudēt cilvēku un ēku drošību

Baltā robīnija (*Robinia pseudoacacia L.)*

Parastā zirgkastaņa *(Aesculuis hippocastanum L.)*

Vācijas krustābeles *(Crataegus alemanniensis Cin.)*

Secinājumi:
1. Vides aizsardzības normatīvo aktu pārkāpumi pārbaudes gaitā netika konstatēti.
2. Dižkoks – Parastā zirgkastaņa *(Aesculus hippocastanum L) ar stumbra apkārtmēru ~ 3.62m* - ir bīstams (koks ir trupes bojāts, bioloģiski vecs, tādēļ var apdraudēt tiešā tuvumā esošo ēku un cilvēku drošību).

Zemes īpašniekiem un pastāvīgajiem lietotājiem ir pienākums veicināt sugu daudzveidības saglabāšanu, ziņot VVD Daugavpils RVP par īpaši aizsargājamo sugu izmaiņām un faktoriem, kas pasliktina to stāvokli, kā arī par aizsardzības prasību neievērošanu; neierobežot īpaši aizsargājamo sugu un biotopu izpēti, uzskaiti un kontroli, nodrošināt migrējošiem dzīvniekiem (arī putnu sugām, kas nav iekļautas īpaši aizsargājamo sugu sarakstos) netraucētu atpūtu un barošanos migrācijas sezonas laikā, ieviest saudzīgas ekoloģiskās metodes, lai novērstu dzīvnieku nodarītos postījumus.
Aizliegtas sekojošas darbības:

- jebkura īpaši aizsargājamo sugu dzīvnieku, putnu mērķtiecīga ķeršana vai nogalināšana;
- apzināta traucēšana (īpaši vairošanās, mazuļu augšanas, spalvmešanas, ziemas guļas un migrācijas laikā) un dzīvotņu postīšana;
- apzināta olu bojāšana, to izņemšana no ligzdām vai kolekcionēšana;
- vairošanās vietu iznīcināšana vai bojāšana;
- turēšana nebrīvē, transportēšana, dāvināšana, pārdošana vai mainīšana, piedāvāšana pārdošanai vai apmaiņai.

<u>Sikspārņi</u>

Daugavpils cietoksnis ir sikspārņu skaita ziņā nozīmīgākā sikspārņu ziemošanas vieta Latvijā un viena no lielākajām zināmajām sikspārņu koncentrēšanās vietām Baltijā un Ziemeļeiropā. Visos 5 Daugavpils fortos konstatētās sikspārņu sugas ir īpaši aizsargājamo sugu sarakstā. Sikspārņu aizsardzība ir Latvijas valsts pienākums saistībā ar pievienošanos 23.06.1979. Bonas konvencijai "Par migrējošo dzīvnieku aizsardzību", pamatojoties uz LR MK 07.01.2004. noteikumu Nr.10 "Noteikumi par līgumu par sikspārņu aizsardzību Eiropā" prasībām, kā arī Latvijai kā ES dalībvalstij ir saistoša ES padomes direktīva 92/43/EEK (21.05.1992.) "Par dabisko biotopu un savvaļas dzīvnieku un augu aizsardzību", kuras pielikumos ietvertas visas sikspārņu sugas.

Pie Grīvas kapiem Tapučkas ezeriņa apkaimē ir konstatēta īpaši aizsargājamās sugas – jumstiņu gladiolas, Sibīrijas skalbes un mānīgās knīdijas saskaņā ar LR Vides Ministrijas Dabas aizsardzības pārvaldes 2008.gada 6.februāra vēstulē Nr.4.4/9 noteikto zemes vienību robežām un koordinātēm
Lielo ķīru kolonijas dzīvotne atrodas Esplanādes purvā. Piedāvātā mikrolieguma teritorijas robeža sakrīt ar purva robežu.

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi:

1. Rezervēt teritorijas potenciālo mikroliegumu izveidošanai :

    - īpaši aizsargājamās sugas – jumstiņu gladiolas, Sibīrijas skalbes un mānīgās knīdijas aizsardzībai;
    - Lielo ķīru kolonijas dzīvotnes Esplanādes purvā aizsardzībai.
    - Daugavpils cietokšņa fortos ziemojošo sikspārņu sugu aizsardzībai.

Potenciālo mikroliegumu teritoriju atrašanās vietas ir shematiski noteiktas grafiskās daļas kartē „Dabas teritorijas un ekoloģiskā riska objekti”, nosakot mikroliegumus likumdošanā noteiktā kārtībā un precizējot to robežas.

2. Iekļaut saudzējamo ainavisko teritoriju (kultūrainavu) sarakstā Lauceses upes krastu un Daugavas upes krastu to aizsargjoslu robežās;
3. Izstrādātas teritoriju izmantošanas prasības dabas objektiem, kas ir Valsts nozīmes dabas pieminekļi (dižkoki) un nepieciešams turpināt pilsētas koku inventarizāciju.
4. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības un izmantošanas noteikumi ir noteikti Daugavpils teritorijas plānojuma III sējumā ”Teritoriju apbūves un izmantošanas noteikumi”.

3.1.4. Pilsētas skvēri un parki. Apstādījumi

Apstādījumi ir visas ar augiem apaudzētas un koptas teritorijas, kuras veido pilsētas zaļo telpisko sistēmu. Apstādījumi ir – parki, skvēri, priekšdārzi, ielu un dzelzceļu joslu apstādījumi, krastmalu apstādījumi, nogāžu apstādījumi, pagalmu un būvju apstādījumi.

Pilsētas teritorijā ir daudz ainavisku vietu, kuras veido gan apbūves fonu, gan upju un ezeru krastus. Pilsētas skvēri un parki ir sekojoši:

Nr. p.k.	Teritorijas nosaukums	Platība m^2	Kadastra numurs	Piezīmes
1.	Baznīcas skvērs	2595	05000012401	Izveidojies kvartālā starp Sv.Pētera baznīcu un Cietokšņa ielu. Skvērs kopā ar baznīcas dārza apstādījumiem un baznīcas otrā pusē esošo skulptūru dārzu veido vienotu apstādījumu ansambli.
2.	Skulptūru skvērs	3203	05000012401	Veidots starp Sv.Pētera baznīcu un Mihoelsa ielu. Skvērā izvietotas vairāku Latvijas tēlnieku veidotas skulptūras.
3.	Vienības laukums	4616	05000013202	Pilsētas centrālais laukums pie Vienības nama. Tā lielāko daļu aizņem cietais segums, laukuma Z daļā sudrabegļu stādījumi. Laukumā vasarā tiek izvietoti puķu trauki. Te notiek lielākie pilsētas svētku pasākumi

4.	Vienības dārzs	6655	05000012102	Skvērs pie Vienības laukuma, kas savieno to ar Dubrovina parku. Skvērā kokaugu stādījumi un liela ziemciešu dobe.
5.	Daugavpils Universitātes skvērs	3599	05000014102	Izveidots, kā Universitātes priekš laukums. Skvēram ir veikta rekonstrukcija, izveidojot klasisku dārza variantu ar centrālo akcentu – Raiņa krūšutēlu.
6.	Daugavas skvērs	3051	05000014512	Skvērs abās pusēs bijušajam kinoteātrim „Daugava” Skvēra rekonstrukcija veikta 2002.gadā. Atjaunoti kokaugu stādījumi, izvietotas mazās arhitektūras formas.
7.	Akmeņu dārzs	10852	05000010501	Pēc rekonstrukcijas stūra zemes gabals starp Stacijas un Kandavas ielām ieguvis nosaukumu “Akmeņu parks” lielo laukakmeņu grupas dēļ, kura veido skvēra centrālo dominanti.
8.	Domes dārzs	1449	05000016603	Izveidojies vēsturiski kā Domes ēkas priekš laukums, kuru no ēkas nodala piebraucamā zona ar autostāvvietām. Skvērā vairākas lielas baltegles.

9.	A. Pumpura parks	10585	05000014202	Atrodas vēsturiskajā centrā, sākotnēji veidojies kā laukums, ap kuru izvietota klasicisma stila apbūve. Parkam ir liela funkcionālā slodze. Tajā atrodas A.Pumpura krūšutēls, centrā baseins ar skulptūru, piemiņas akmens represētajiem un nesen uzbūvētā kapela – piemineklis Aleksandra Ņevska katedrāles vietā.
10.	Dubrovina parks	30657	05000011801 05000011901 05000012001	Atrodas pilsētas vēsturiskā centra aizsargzonā starp Rīgas ielu un Parādes ielu. Vecākā parka daļa veidota 20.gs. sākumā. Parks nosaukts tā veidotāja-pilsētas galvas Pāvela Dubrovina vārdā.
11.	Centrālais parks 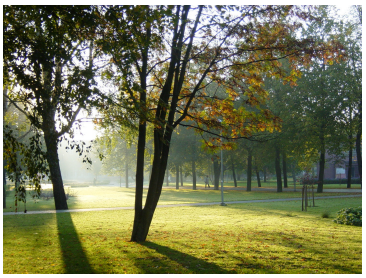	71104	05000018206 05000018204 05000018211 05000015705	Vislielākais parks pilsētā, kurš piekļaujas vēsturiskajam centram. Parkam ir daudzfunkcionāla nozīme. Tajā atrodas šaha klubs, plašs bērnu rotaļu laukums, laulību pils, skeitparks. 2003.gadā tika realizēta parka rekonstrukcija 1.kārta, 2004.gadā – 2. kārta, kas uzlaboja parka dendroloģisko un estētisko situāciju. Bijušās atrakciju pilsētiņas teritorija rezervēta aktīvās atpūtas un sabiedrisko pasākumu vietas izveidei. Blakus parkam atrodas Daugavpils ledus halle.

12.	Eirodārzs	1990	05000014906	Skvērs veido zaļu akcentu noslogotajā Imantas ielas apbūvē. Skvēram nepieciešama rekonstrukcija.
13.	Raiņa skvērs	4298	05000133601 05000133602 05000133605	Atrodas pretī Daugavpils 6.vidusskolai. Skvērs gleznainās Lauceses upes krastā veido deltas noslēgumu.
14.	Sēlijas skvērs	5844	05000151607	Skvērs veido zaļu akcentu un atpūtas vietu blīvi apbūvētajā Grīvas rajonā
15.	Slavas skvērs	15569	05000044401	Slavas skvērs izvietots Jaunbūvē, kvartālā starp 18.novembra, Grodņas, Tautas un Jelgavas ielām. Skvēra centrālais objekts- piemiņas stēla 2.pasaules kara notikumiem. Veikti jauni kokaugu stādījumi.
16.	Gajoka skvērs 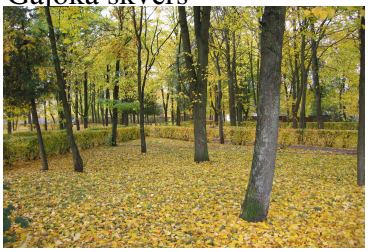	5895	05000020333	Vēsturiski izveidojies skvērs pilsētas dzīvojamā rajonā ar veciem koku stādījumiem. Skvēram nepieciešama rekonstrukcija.

17.	Aveņu skvērs	4268	05000080951	Jaunizveidots skvērs Jaunās Forštādtes rajonā pretī 16. vidusskolai. Skvērā jauni kokaugu stādījumi.
18.	Porohovkas parks (Ķīmiķu parks)	71039	05000050702	Parks ap Porohovas ezeru. Ainaviska vieta ar veciem stādījumiem. Parkam nepieciešama rekonstrukcija.
19.	Esplanādes parks	38219	05000018103	Perspektīvā parka vieta ar esošiem koku stādījumiem. Teritorijai nepieciešams projekts.
20.	Aizpilsētas parks 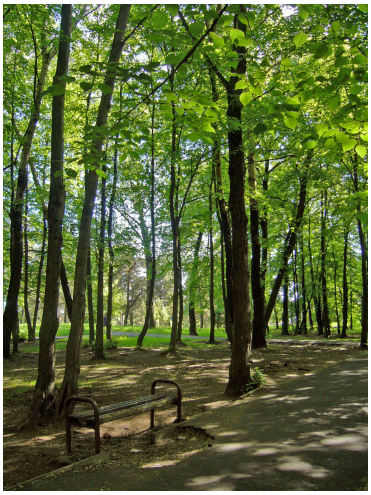	62511	05000052703	Novietne ir ļoti ainaviska – pie Gubiščes ezera. Parks izveidots bijušās vecās, slēgtās kapsētas vietā. Neskatoties uz gleznaino parka novietni un apkārtējo daudzfunkcionālo teritoriju (augstskola, bērnu dārzi, divas vidusskolas, kultūras pils, lielveikals, dzīvojamās daudzstāvu mājas) atpūtas funkcijām parks tiek izmantots ļoti minimāli.
21.	Dzelzceļnieku skvērs	32150	05000090425	Perspektīva skvēra teritorija, kas tiks iekļauta ceļa pārvada projektā Pat reiz te centrālais objekts ir piemineklis kritušajiem poļu karavīriem.

22.	Jātnieku ielas skvērs	10093	05000051820 05000051822	Skvērs izveidots Ķīmiķu rajonā pie lielveikala un starp dzīvojamo māju kvartāliem. Tajā labprāt atpūšas mikrorajona iedzīvotāji.
23.	Ventspils – Jātnieku ielu skvērs	3174	05000042717	Patreiz skvērs tiek izmantots ļoti minimāli. Skvēram nepieciešama rekonstrukcija.
24.	Melničkas skvērs	28852	05000210914 05000200616 05000210905 05000200612 (daļēji)	Perspektīvais skvērs pie Meļničkas upes Ruģeļu rajonā. Skvēram nepieciešams labiekārtošanas projekts.
25.	Niderkūnu skvērs	3623	05000140907 05000140907	Skvērs maz stāvu dzīvojamās apbūves rajonā. Tajā izvietotas bērnu spēļu ierīces. Nepieciešama skvēra labiekārtošana.
26.	Avotiņu parks	51315	05000050601	Perspektīvā parka teritorija. Parka vienā pusē ir daudzdzīvokļu mājas, otrā privātmājas. Parkam nākotnē var būt daudzfunkcionāla nozīme.

27.	Cietokšņa parks	15615	05000112009	Parks veido Daugavpils cietokšņa ansambļa kompozīcijas centru. Nepieciešama parka rekonstrukcija, atjaunojot parkā sākotnējo plānojumu un restaurējot vēsturisko koka lapeni
28.	Ormaņu skvērs	5711	05000340513	Gleznains skvērs Šūņu ezera krastā uz pussalas. Pat reiz iedzīvotāji to maz izmanto. Perspektīvā teritorija jālabierīko.
29.	Ezermalas skvērs	23637	05000341202	Skvērs Šūņu ezera krastā uz pussalas. Perspektīvā jāizstrādā projekts un teritorija jālabiekārto.
30.	Vidzemes ielas skvērs	58008	05000340902 05000341004 05000341105	Perspektīvā skvēra teritorija. Šūņu ezera krastā, pie 7.pamatskolas. Nepieciešams labiekārtojuma projekts.
31.	Ziemeļu skvērs	10271	05000071101	Perspektīvā skvēra teritorija gar Višķu ielu un Slāvu ielas krustojumā. Nepieciešams labiekārtojuma projekts.
32.	Jaunas Forštādtes parks.	14937	05000080808	Skvērs Jaunās Forštādtes rajonā. Starp dzīvojamām mājām un centrālo ielu. Labiekārtots ar labu celiņu tīklu, jauniem kokaugu stādījumiem un puķu dobēm. Ļoti iecienīts iedzīvotāju vidū.

33.	Višķu ielas skvērs	15147	05000052301	Perspektīvā apstādījumu teritorija starp mazstāvu apbūvi un Višķu ielu.

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi

- Saglabāt esošo parku un skvēru sastāvu, izveidojot parku un skvēru sarakstu un apstiprinot to Apbūves noteikumos.
- Raksturoti parki un ieskicēti priekšlikumi to labiekārtošanai un saglabāšanai

3.2. Ūdeņu teritorijas

3.2.1. Virszemes ūdeņi

Pilsētas teritorijā esošie ūdens objekti – upes, mazās upes un ezeri – tiek plānoti izmantošanai galvenokārt kā rekreācijas un vidi veidojošie objekti. Dzeramā ūdens ieguve no virszemes ūdens tilpnēm pilsētā ir pārtraukta. Tehniskā ūdens ieguve sakņu dārzu laistīšanai turpinās Mazā Stropu ezerā un Zirgu ezerā.

Daugavpils virszemes ūdeņu kvalitātes kontroli palīdz nodrošināt šādi monitoringa punkti, kuri izvietoti Daugavpils rajonā:

- Latvijas vides aģentūras **hidroķīmiskā un hidrobioloģiskā monitoringa stacija** „Daugavpils”, kura izvietota Daugavas krastā - 3,0 km augšpus pilsētas (Naujenes pagastā);
- VHMP (VHA) **hidroloģiskā monitoringa stacijas**, kuras izvietotas Daugavas krastā (sk.grafisko daļu) un kur katru dienu tiek mērīts caurplūdums un straumes ātrums: Daugavpils- 3,0 km augšpus (Naujenes pagastā), Daugavpils - 1,5 km lejpus pilsētai (Līksnas pagastā).

Pēc esošās ģeofiziskās informācijas pilsētas teritorijā ir sekojoši ūdens objekti un to aizņemtajai teritorijai ir noteikts izmantošanas mērķis – „ūdeņu teritorija”:

Pilsētas teritorijā ir sekojoši:

Ezeri:

1. Lielais Stropu ezers
2. Mazais Stropu ezers
3. Šūņu ezers
4. Lielais Trijkārtu ezers
5. Mazais Trijkārtu ezers
6. Zirgezers
7. Plotičku ezers
8. Stropakas ezers
9. Gubiščes ezers
10. Bezdonkas ezers
11. Torfjankas ezers
12. Porohovkas ezers

Mākslīgās ūdenstilpes:

1. Esplanādes ūdenskrātuve
2. Ruģeļu ūdenskrātuve

Dīķi:

1. Ruģeļu dīķi
2. Vītolu ielas dīķis
3. Valkas ielas dīķis

Upes:

1. Daugavas upe
2. Laucesas upe
3. Meļņičkas upe
4. Čornaja upe
5. Šūņupe

Kanāls:

1. Stropu kanāls

Avoti:

1. Mežciema avots

Purvi:

1. Esplanādes purvs

<u>Publiskie ezeri un upes</u>

Saskaņā ar LR 28.01.1937 likuma „Civillikums” i. Pielikuma 1102. pantu sekojošiem virszemes ūdens objektiem ir piešķirts publisko ezeru un upju statuss:

Publiskais ezers	Lielais Stropu ezers	417,9 ha
Publiskais ezers	Šūņu ezers	74,8 ha
Publiskā upe	Daugava	-

Hidrotehniskās būves aizsardzībai pret plūdiem

Pilsētas teritorijā atrodas hidrotehniskās būves, kas kalpo pilsētas teritorijas aizsardzībai plūdu laikā:

- pilsētas labā un kreisā krasta aizsargdambis – pilsētbūvniecības piemineklis, uzbūvēts, lai atdalītu no Daugavas upes Gajoku, Centra rajonu un Grīvas rajonu
- polderu sūkņu stacija, kas regulē ūdens līmeni Šūņupē pavasara palu laikā
- Stropu ezera hidrotehniskās iekārtas, kas nodrošināja ūdens mākslīgo pārsūknēšanu no Daugavas uz Lielo un Mazo Stropu ezeriem. Pēc pilsētas ūdens ņemšanas kompleksa „Ziemeļu" rekonstrukcijas 1999.-2000. gadā ūdens ieguve no Stropu ezera pārtraukta un hidrotehniskās būves iekonservētas.

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi:

- Izveidots pilsētas robežās esošo ūdens objektu saraksts un noteikti to izmantošanas veidi;
- Ap virszemes ūdens tilpnēm ir individuāli noteiktas aizsargjoslas;
- Paredzēti mazo upju rehabilitācijas pasākumi, lai atjaunotu to lomu kopējā hidrogrāfiskajā tīklā, tas īpaši attiecas uz Čornaja upīti, Meļničkas un Šūņu upi. Teritorijas plānojumā minētās upes iesaistītas pilsētas vides veidošanā, paaugstināta to ainaviskā nozīme;
- Plaša gleznaina teritorija gar Lauceses upi plānota saglabāšanai kā vērtīga ainaviska teritorija. Apbūve un laicīga apbūve nav ieteicama Laucese upes krastos, jo ir novēroti upes erozijas un akumulācijas procesi, kas apdraud saimniecisko darbību;
- Īpaša uzmanība jāpievērš Gubiščes ezera apsaimniekošanai, ņemot vērā, ka tas atrodas iespējamajā ģeoloģiskā riska zonā. Pēc netiešām pazīmēm Gubiščes ezera ieplaka ir radusies senos karsta procesos un minētā procesa izplatības robežas nav noteiktas un izpētītas. Plānojumā nav paredzēta Gubiščes krastu apbūve.
- Plānojumā paredzēta Ruģeļu rajonā esošo bijušo zivju dīķu teritorijas revitalizācija un labiekārtošana. Dīķi aizņem ievērojamu platību, bet pēdējo gadu laikā ūdens tilpnes nav apsaimniekotas, notiek neregulēta makšķerēšana, krastu zonā ierīkotas stihiskas rūpniecisko atkritumu izgāztuves;
- Stropu un Šūņu ezers, Ruģeļu ūdenstilpnes vēsturiski ir izveidojušās kā svarīgas pilsētnieku atpūtas vietas. Lai saglabātu un pilnveidotu rekreācijas nozīmi, plānojumā to krastos paredzēta peldvietu ierīkošana un labiekārtošana, saglabājot krastu joslas bez apbūves. Peldvietu ierīkošanai jānotiek saskaņā ar pilsētas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem un LR likumdošanas prasībām;
- Plānojumā paredzēta arī nelielu ūdenstilpju apsaimniekošana (Esplanādē, Porohovkā, dīķi Grīvā).
- Teritorijas plānojumā noteiktas ūdens bioloģisko resursu aizsardzības un ūdenstilpju un ūdensteču apsaimniekošanas prasības, noteikti ūdens resursu izmantošanas veidi, kas individuāli piemēroti konkrētajām ūdenstilpēm.

3.2.2. Pazemes ūdeņi

Daugavpils rajonā ir viens Valsts pazemes ūdeņu monitoringa tīkla postenis – "Grīva", kurā Valsts ģeoloģijas dienests regulāri veic pazemes ūdeņu līmeņu mērīšanu un ūdens paraugu ņemšanu – 5 līmeņa un 2 kvalitātes urbumi. Monitoringa urbumi ir ierīkojami arī ūdens ņemšanas vietās – ūdensgūtnē „Ziemeļi" (ārpus pilsētas teritorijas) un „Kalkūni" (pilsētas robežās).

Pilsētas **centralizētajai ūdens apgādei** tiek izmantotas sekojošas **saldūdens** atradnes:

Atradnes nosaukums	Urbumu skaits	Ūdens horizonts	Atrašanās vieta
Ziemeļi	13	D_3gj f,lgQ_2kr-Q_3ltv D_2ar+br	Līksnas un Maļinovas pagastu teritorijā
Vingri	18	lgQ_3ltv	Daugavpils rajona Līksnas pagastā
Kalkūni	3	D_2ar	Daugavpils pilsētā, Kalkūnos, Ķieģeļu ielā

Informācija par artēziskajiem urbumiem

Nr. p/k	Urb. numurs	DB numurs	Identif. Nr.	Urbuma nodošana ekspluatācijā	Urbuma dziļums, m	Ūdens ieguve (fakts 2007.g.), m^3/gadā	Atļautais ieguves daudzums, m^3/gadā	Tehniskais stāvoklis
Ūdensgūtnes "ZIEMEĻI" kopā						**2742399**	**10950000**	
1	100	7712	P-800483	2000. g.	98	229681	1269105	labi
2	101	7780	P-800484	2000. g.	123.5	274061	978930	labi
3	102	7713	P-800607	2000. g.	78.2	294962	1051565	labi
4	103	7795	P-800608	2000. g.	131	366821	1124200	labi
5	104	7796	P-800609	2000. g.	142	303207	1124200	labi
6	105	7797	P-800604	2000. g.	143	340362	1051565	labi
7	106	7798	P-800605	2000. g.	137	203367	1124200	labi
8	107	7794	P-800606	2000. g.	84	216420	1051565	labi
9	IX	11329	P-800603	1989. g.	160	73547	308060	labi
10	X	11331	P-800485	1990. g.	76	246832	834025	labi

11	III	11323	P-800601	1990. g.	140	54941	326310	labi
12	VII	11327	P-800600	1990. g.	140	0	290175	jātamponē
13	148	11332	P-800602	1979. g.	90	138198	416100	labi
Ūdensgūtnes "VINGRI" kopā						**3609700**	**3650000**	
1. stacija 1 – 9	1a	7442	P-800462	1977. g.	30	131502	137970	apmierin.
	2	7443	P-800463	1977. g.	24	69576	73000	apmierin.
	3	7444	P-800464	1977. g.	30	59837	62780	apmierin.
	4	7445	P-800465	1976. g.	30	143332	150380	apmierin.
	4a	7446	P-800466	1986. g.	24.5	179163	187975	apmierin.
	5	7447	P-800467	1962. g.	32	198994	208780	apmierin.
	5a	7448	P-800468	1970. g.	33.5	159335	167170	apmierin.
	5b	7449	P-800469	1980. g.	40	597329	626705	apmierin.
	3a	7450	P-800470	1980. g.	36	258832	271560	apmierin.
apmierin.2. stacija 10 – 18	6a	7451	P-800471	1980. g.	36	278971	271560	apmierin.
	7	7452	P-800742	1980. g.	42	322090	313535	apmierin.
	8	7453	P-800473	1980. g.	40	225351	219365	apmierin.
	8a	7454	P-800474	1986. g.	30	68619	66795	apmierin.
	9	7455	P-800475	1967. g.	30	214476	208780	apmierin.
	9a	7456	P-800476	1980. g.	28	214475	208780	apmierin.
	10	7457	P-800477	1962. g.	41.5	193105	187975	apmierin.
	10a	7458	P-800478	1980. g.	34.5	214474	208780	apmierin.
	10b	7459	P-800479	1986. g.	30	80239	78110	apmierin.
Ūdensgūtnes "KALKŪNI" kopā						**33247**	**251850**	
1	1	7439	P-800480	1978. g.	170	17993	75555	apmierin.
2	2	7440	P-800481	1988. g.	185	9542	50370	apmierin.
3	3	7441	P-800482	1885. g.	190	5712	125925	apmierin.
PAVISAM, m3/gadā						**6385346**	**14851850**	

Izvērtējot Daugavpils pilsētā esošās ūdensgūtnes, redzam, ka ūdensgūtnei "Ziemeļi" ir liels attīstības potenciāls.

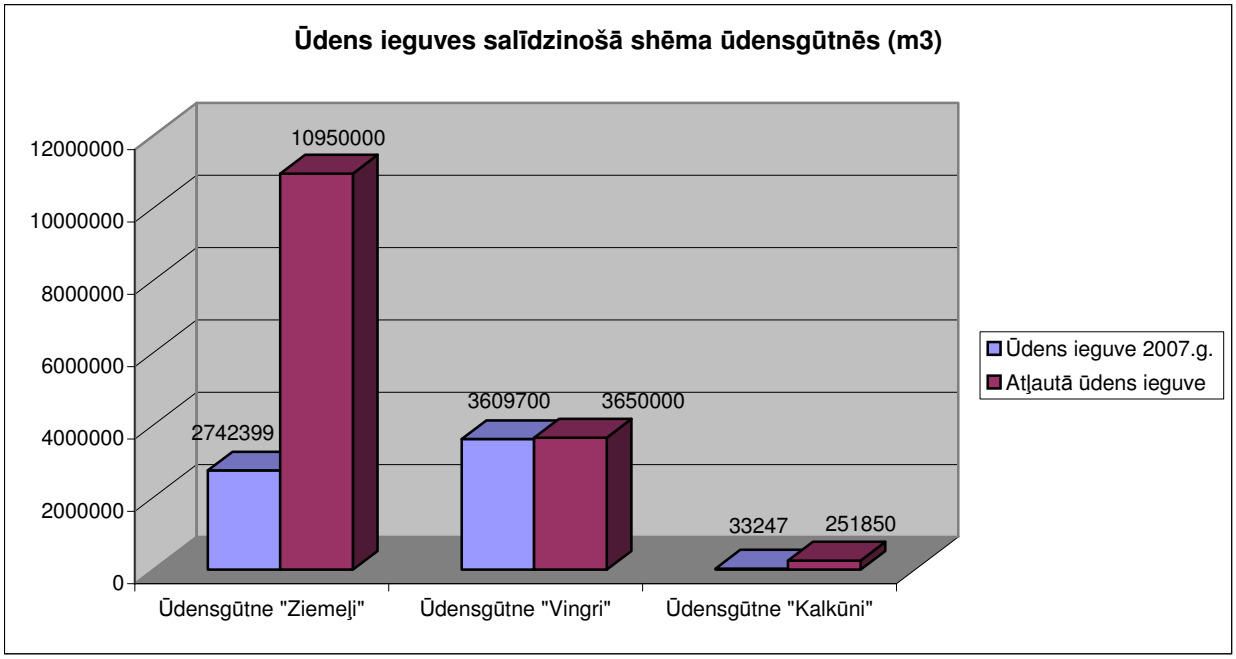

Pilsētā atrodas arī ūdens atradnes, kas izmantojamas lielu ražošanas uzņēmumu vajadzībām un kuras LVĢMA pazemes ūdeņu atradnes reģistrā ir reģistrētas kā darbojošās:

Atradnes nosaukums	Urbumu skaits	Ūdens horizonts	Atrašanās vieta	Izmantošanas iespējas
Ditton	1	D_2ar+br	Daugavpils Višķu iela 17	AS „Ditton pievadķēžu rūpnīca” tehniskajai ūdensapgādei
Daugavpils depo	2	f,lgQ_2*kr*-Q_3*ltv*	Daugavpils 2.preču iela 8A	Daugavpils dzelzceļa depo ūdensapgādei
Daugavpils gaļas kombināts	1	f,lgQ_2*kr*-Q_3*ltv*	Daugavpils Viršu iela 56	Daugavpils gaļas kombināta ūdensapgādei
Ķīmiķu ciemats	1	f,lgQ_2*kr*-Q_3*ltv*	Daugavpils Višķu iela 21	SIA „Rhodia Industrial Yarns” ūdensapgādei
Grīva	2	D_2*ar*	Daugavpils Lielā iela 1	TV IeVP Grīvas cietuma ūdensapgādei

Pilsētas teritorijā atrodas arī divas pazemes **sālsūdens** atradnes, kuras šobrīd nedarbojas, bet savulaik tika izmantojamas ārstnieciskajām procedūrām:

Atradnes nosaukums	Urbumu skaits	Ūdens horizonts	Atrašanās vieta	Izmantošanas iespējas
Mežciems san.	1	$\epsilon_{1\text{-}3}cr$-O_1pk	Daugavpils Mežciems, Daugavas iela	Neizmanto, Pases nav
Mežciems, Būvnieks	1	$\epsilon_{1\text{-}3}cr$	Daugavpils, Mežciems Akācijas iela	Neizmanto

Lai nodrošinātu ūdens resursu saglabāšanos un atjaunošanos, kā arī samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz iegūstamo ūdens resursu kvalitāti visā ūdensgūtnes ekspluatācijas laikā, ap centralizētām ūdens ņemšanas vietām noteiktas aizsargjoslas - *stingra režīma*, *bakterioloģiskā* un *ķīmiskā* aizsargjoslas. Aizsargjoslas iezīmētas Aizsargjoslu kartē saskaņā ar LVĢMA noteiktiem datiem.

3.3. Vides kvalitāte

3.3.1. Degradētās teritorijas

Dažādu sociālekonomisko iemeslu dēļ, kādreiz intensīvi saimnieciski izmantotās un apbūvētās teritorijas vēlāk tika pamestas vai izmantotas neefektīvi un nepilnvērtīgi. Šādas teritorijas nosacīti saucamas par degradētām teritorijām.

Degradētās teritorijas negatīvi ietekmē apkārtējās teritorijas, rada draudus pilsētas attīstībai. Degradēto teritoriju revitalizācija nodrošinātu papildus teritoriju iegūšanu pilsētas vajadzībām, līdz ar to pasargājot no apbūves dabas pamatnes.

Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādes laikā tika pārskatītas izmantošanas perspektīvas dažām pilsētas teritorijām, kuras kādreiz tika izmantotas ražošanas kompleksu vai mazdārziņu izvietošanai un tika noteiktā atļauta izmantošana jaukta tipa apbūve ar obligātu detālplānojuma izstrādi

- bijusī "Daugavpils gaļas kombināta" rūpnieciskā teritorija Križos;
- bijušās noliktavu teritorijas aiz Cietokšņa Lidotāju ielā;
- bijusī autoremonta rūpnīca Motoru ielā (nav skaidra izmantojuma);
- Sakņu dārzi gar Rīgas – Daugavpils šoseju;
- Kvartāli Gajokā
- Sakņu dārzi Nīderkunos
- Kalkūnu rūpnieciskās teritorijas
- Nojaukto garāžu teritorijas Liginišķu ielā

3.3.2. Troksnis

Galvenie trokšņu avoti Daugavpilī ir autotransports un dzelzceļš.

Autotransports tiek uzskatīts par lielāko trokšņu avotu. Pieaugot mašīnu skaitam, strauji pieaug arī autotransporta trokšņa radītais piesārņojums.

Daugavpili vairākās vietās šķērso dzelzceļa līnijas, kas iespaido mikroklimatu gandrīz katrā rajonā.

Citi trokšņu avoti

Pie citiem trokšņu avotiem jāpieskaita gan izklaides vietas (kafejnīcas, bāri, diskoklubi, spēļu zāles, stadioni u.c.), gan arī tehnikas radītie trokšņi (siltummezgli, autoservisi).

3.3.3. Riska teritorijas

Pēc riska veida ir noteiktas šādas *paaugstināta riska teritorijas*:

- rūpniecisko avāriju riska teritorijas
- pazemes ūdeņu piesārņojuma riska teritorijas
- applūšanas riska teritorijas
- paaugstinātas ugunsbīstamības riska teritorijas.
- uzņēmumi ar iespējamo pārrobežu ietekmi
- bīstamo ģeoloģisko procesu riska teritorijas.

3.3.3.1. Ekoloģiskā jeb dabas stihiju riska teritorijas

Pie ekoloģiskā riska teritorijām pieskaitāmas paaugstinātas bīstamības teritorijas, ko apdraud plūdi. Šīs teritorijas ir noteiktas teritorijas plānojumā, kas atspoguļojas kā apgrūtinājumi zemes robežu plānos un Zemesgrāmatās un ir Civilās aizsardzības dienesta pārraudzībā.

Riska teritorijas plūdu laikā nosaka Daugavas un Lauceses upju ūdeņi, kas appludina ievērojamas pilsētas teritorijas. Līdz ar to šīs teritorijas nav izmantojamas apbūvei.

Ūdens plūdu apdraudētās teritorijas ir:

- Lauceses upes abās pusēs izvietotās zemienes, kuras R norobežo Lauceses un Komunālā ielas, bet A – Aiviekstes un Brjanskas ielas. Applūstošā teritorija nav apbūvēta. Īpašu bīstamību rada Grīvas kapu applūšana.
- plānojums piedāvā (ilgtermiņa programmā) ierobežot applūstošo Lauceses upes teritoriju, uzbūvējot aizsargdambi Lauceses upes abās pusēs, atstājot neskartu līkumoto un gleznaino upes krastu līniju. Novadot melioratīvajās sistēmās lieko gruntsūdeni, ierobežotās teritorijas perspektīvā varētu uzbērt un izmantot būvniecībai;
- Daugavas ūdeņu applūstošā teritorija starp Nometņu ielu un Daugavu Ruģeļu – Gajoka rajonā. Teritorija nav apbūvēta, bez dabas pamatnes, jo tur ilgstoši ir bijuši sakņu dārzi. Teritorija ir degradēta;
- Plānojums piedāvā gar Daugavas krastu izveidot aizsargdambi, līdzvērtīgi kā izveidota Bruģu iela, un teritoriju uzbērt. Šī teritorija būtu ļoti aktuāla tālākajā pilsētas apbūvē (25 gadu periodā).

Pie riska teritorijām pieskaitāmas arī teritorijas ar ļoti nestabilām gruntīm, kuras ir pārpurvotas un bez inženiersagatavošanas nevar tikt izmantotas apbūvei.

Tās ir gan applūstošās teritorijas, gan teritorijas ar paaugstinātu gruntsūdeņu līmeni.

Šādas teritorijas ir:

- Cietoksnim pieguļošās teritorijas;
- Nīderkūnu pļavas;
- Šūņupei pieguļošās teritorijas;
- Zirgu un Plotičku ezeru krastu teritorijas;
- Čerepovas dūņainā apkārtne.

Plānojums paredz pirms šo teritoriju apbūves specializētā projektēšanas organizācijā pasūtīt projektu, kas ietvertu arī gruntsūdeņu novadīšanai nepieciešamos pasākumus.

Tā kā Lauku atbalsta dienests neatbild par pilsētas novadgrāvjiem, tad Domes Komunālās saimniecības nodaļai ir jāpilda pārraudzības funkcijas esošajai, vairāku desmitu gadu laikā veidotajai melioratīvajai sistēmai kā vienotai pilsētas novadgrāvju sistēmai palu un lietus ūdens novadīšanai un jānodrošina pašvaldības pārziņā esošo grāvju uzturēšana, pārraudzība un atjaunošana. Zemes īpašniekiem, kuru teritorijās atrodas novadgrāvji, ir jāpievērš uzmanība to saglabāšanai, uzturēšanai kārtībā, padziļināšanai.

3.3.3.2. Paaugstinātas ugunsbīstamības riska teritorijas

Pilsētas ziemeļu un dienvidaustruma daļā atrodas mežu masīvi, kas pāriet kaimiņu pašvaldību teritorijās. Meža ugunsdrošības uzraudzība un ugunsgrēku ierobežošana ir viena no Valsts meža dienesta publiskajām funkcijām. Ugunsaizsardzība ir organizēta tā, lai pēc iespējas ātrāk atklātu un ierobežotu meža ugunsgrēkus visos mežos neatkarīgi no īpašuma veida un piederības. Līdz ar to liela uzmanība tiek pievērsta ceļu tīkla attīstībai un ceļu seguma stāvokļa uzlabošanai.

Lai sekmīgi veiktu šo uzdevumu, pa visu rajonu ir izveidots ugunsnovērošanas torņu un ugunsdzēsības staciju tīkls.
Daugavpils pilsētas teritorijā izvietoti 2 torņi, kuri nodrošina pārredzamību apkārtējos pagastos (Kalkūne, Laucesa; Tabore, Naujene)

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Daugavpils brigāde izvietota Daugavpils pilsētā, Rīgas ielā 1/3 ar 4 daļām Daugavpils pilsētā un 2 posteņiem Daugavpils rajona teritorijā.

3.3.3.3. Rūpniecisko avāriju riska teritorijas

Viens no pašvaldības galvenajiem uzdevumiem un pasākumiem ir sargāt iedzīvotājus, tautsaimniecību un vidi no potenciālajām briesmām, ko var izraisīt avārijas un tehnogēnās katastrofas.

Bīstamie objekti Daugavpils pilsētas teritorijā

- Naftas un naftas produktu vads Polocka-Ventspils, kas šķērso Daugavpils pilsētu Kalkūnu mikrorajona teritorijā
- Dzelzceļa līnijas, pa kurām tiek pārvadātas bīstamas ķīmiskas vielas un produkti: Daugavpils teritoriju šķērso dzelzceļa līnijas: Indra-Daugavpils-Krustpils-Rīga, Kārsava-Rēzekne-Daugavpils-Grīva-Kurcums. Ar dzelzceļu pārvadājamo kravu plūsma ir 1467095 dzelzceļa vagoni gadā, no tiem 75% ir ugunsbīstamas un ķīmiskas kravas, kas var izraisīt avārijas, bīstamo vielu noplūdes un vides piesārņojumus.
- Transporta maģistrāles A6 Rīga-Daugavpils-Krāslava-Baltkrievijas robeža šķērso pilsētu Križu mikrorajona ziemeļos. Pa pilsētas teritorijā esošiem maģistrālajiem ceļiem Nr. A-6 : Rīga – Daugavpils – Baltkrievija, Nr. A-13: Krievija – Daugavpils – Lietuva, Nr. R-68: Daugavpils – Skrudaliena – Baltkrievija aprēķinātā slodze ir līdz

1260 automašīnām diennaktī, tai skaitā 340 kravu furgoni, no kuriem 15% pārvadā arī ķīmiski bīstamas un ugunsbīstamas kravas.

- Daugavpils pilsētas teritorijā noteikti 4 paaugstināta rūpniecisko avāriju riska objekti, uz kuriem attiecas LR MK 2005.gada noteikumu Nr.532 „Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem" prasības. Tie ir:
  a. SIA „Latvijas propāna gāze" Daugavpils gāzes uzpildes stacija Jelgavas ielā;
  b. SIA „InterGaz" gāzes termināls Vaļņu ielā;
  c. SIA „Omega Holding" Daugavpils naftas bāze Jelgavas ielā.
  d. SIA „LDZ Ritošā sastāva serviss" Lokomotīvju remonta centra dīzeļdegvielas 2000m3 rezervuāri

Ņemot vērā to, ka rūpnieciskās avārijas gadījumā cilvēku dzīvībai bīstama iedarbība (sprādzienu gadījumos iespējams konstrukciju sagruvums, domino efekts utt.) iespējama ārpus objekta teritorijas, teritorijas plānojumā noteiktas drošības aizsargjoslas un arī aizliegumu un ierobežojumu zonas ap katru no objektiem.

Teritorijas plānojumā ir sekojoši risinājumi attiecībā uz apkārtnē esošiem objektiem:

- Esošo riska objektu tuvumā nav paredzēta daudzstāvu dzīvojamā apbūve, sabiedriskās nozīmes apbūve, ražošanas un tehniskā apbūve;
- Esošo riska objektu tuvumā nav paredzēta teritoriju ar intensīvu cilvēku kustību izveide (piemēram, autostacijās, dzelzceļa stacijās);
- Esošo riska objektu tuvumā nav plānota transporta vai pārkraušanas intensitātes palielināšana, jaunu bīstamo kravu pārvadājumu maršrutu izveide;
- Jaunās teritorijas ražošanas un noliktavu objektu būvniecībai rezervētas ar nosacījumu, ka šīs teritorijas tiks attālinātas no ūdenskrātuvēm, dzīvojamiem rajoniem un sabiedriskās nozīmes objektiem.

Plānojumā paredzēts rūpnieciskos objektus maksimāli lokalizēt un atdalīt no parējās apbūves ar „zaļām" zonām, apstādījumiem.

Pie tehnogēnā riska teritorijām pieskaitāmas bijušās ķīmiskās šķiedras rūpnīcas teritorijas, kur nav apzināts un izvērtēts bīstamo vielu uzglabāšanas stāvoklis, kā arī dzelzceļa infrastruktūras objektu teritorijas.

Daugavpils pilsētas teritorijā atrodas **Valsts nozīmes jonizējošā starojuma objekts -** BOVU "Daugavpils onkoloģiskā slimnīca" gamma starošanas iekārta (BOVU "Daugavpils onkoloģiskā slimnīca", Siguldas 24, Daugavpils,)

3.3.3.4. Piesārņotas un potenciāli piesārņotas vietas

Pamatojoties uz MK 20.11.2001. noteikumu Nr. 483 "Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu apzināšanas un reģistrācijas kārtībā " noteiktām prasībām pašvaldības speciālisti sadarbībā ar Daugavpils reģionālās vides pārvaldes 2004. gada martā apzināja un iesniedza reģistrācijai piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietas. Teritorijas plānojuma grozījumos pārskatīts piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu saraksts un attiecīgi aktualizēta grafiskā daļa.

Nosaukums	**Darbības nozare**
Daugavpils naftas bāze	**5151** – cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība

AS "Ditton pievadķēžu rūpnīca"	**2914** – gultņu, zobratu, pārnesumu un piedziņas elementu ražošana
AS "Lokomotīve"	**3520** – dzelzceļa un tramvaja lokomotīvju un ritošā sastāva ražošana
SIA "Zieglera mašīnbūve"	**2932** – pārējo lauksaimniecības un mežsaimniecības mašīnu ražošana
VAS "Latvijas dzelzceļš" LRC "Lokomotīvju serviss"	**6010** – dzelzceļa transports
Siltumelektrostacija Nr.1	**4030** – tvaika un karstā ūdens piegāde
Daugavpils siltumstacija Nr.2	**4030** – tvaika un karstā ūdens piegāde
Siltumstacija Nr.3	**4030** – tvaika un karstā ūdens piegāde
Katlu māja "Cietoksnis"	**4030** – tvaika un karstā ūdens piegāde
Katlu māja "Grīva"	**4030** – tvaika un karstā ūdens piegāde
SIA autocentrs "Veiksme"	**3710** – metāla atkritumu un lūžņu otrreizējā pārstrāde
VAS "Latvenergo" filiāle "Austrumu elektriskie tīkli", sadedzināšanas iekārtas	**4030** – tvaika un karstā ūdens piegāde
SIA "DMA", sadedzināšanas iekārtas	**4030** – tvaika un karstā ūdens piegāde
SIA KU "OMEGA HOLDING"	**5151** – cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība
SIA KU "Inter Gaz", sašķidrinātās gāzes termināls	**5155** – ķīmisko vielu vairumtirdzniecība
SIA "Latgales metāls"	**3710** – metāla atkritumu un lūžņu otrreizējā pārstrāde
SIA KU "Arizonas Chemical company"	**2410** – ķīmisko vielu ražošana
VAS "Latvijas dzelzceļš"	**6010** – dzelzceļa transports

3.3.3.5. Sniega savākšanas un atkritumu apsaimniekošanas dati par 2003.-2007. gg.

Sniega savākšanu un izvešanu no pilsētas ielām veic SIA „Daugavpils SpecATU". Darbs notiek plānveidīgi un ir atkarīgs no laika apstākļiem.

Kopumā izvests sniegs par periodu :

- 2006-2007.gadu – 4237 m³
- 2007.-2008.gadu – 117,6 m³

Pēc iepriekš saskaņotā plāna sniegu izved pilsētā esošās teritorijās:

a) Liģinišķu ielas rajonā – tuvāka ūdenstilpe Daugavas upe;
b) Vidzemes ielas rajonā – tuvāka ūdenstilpne Šūņu ezers.

Atkritumu apsaimniekošanas attīstība Daugavpils pilsētā:

Sašķiroto sadzīves atkritumu veids un daudzums (SIA EKO Latgale, SIA „SA Serviss" 2007).

Atkritumu veids	Atkritumu daudzums, tonnās 2003.	Atkritumu daudzums, tonnās 2004.	Atkritumu daudzums tonnās 2005.	Atkritumu daudzums, tonnās 2006.	Atkritumu daudzums, tonnās 2007.	Kopā
Būvgruži	3358	3227,06	3227,06	1477,52	402,78	11692,42
Papīrs	945,185	1351,64	1351,64	1321,04	1860,5	6830,005
Celtniecības	0	0	0	0	5822,05	5822,05
Stikls	145	189,72	189,72	343,72	343,4	1211,56
Metāls	436,69	202,547	202,547	186,01	128,2	1155,994
PET	163,934	94,65	94,65	116,32	110,3	579,854
BIO	14,7	0	0	0	0	14,7
Kopā	5063,509	5065,617	5065,617	3444,61	8667,23	27306,583

Radīto sadzīves bīstamo atkritumu daudzuma dinamika laika posmā no 2004. līdz 2006.gadam (DRVP 2007).

Nr.p.k.	**Atkritumu veids**	**Atkritumu daudzums 2004. gadā (t)**	**Atkritumu daudzums 2005. gadā (t)**	**Atkritumu daudzums 2006. gadā(t)**
1.	Naftu saturošie atkritumi	2054,43	2045,99	2183,3
2.	Būvniecības atkritumi (t.sk. azbesta saturošie atkritumi)	232,54	-	162,1
3.	Luminiscentās lampas	3,12	6,24	4,4632
4.	Medicīnas atkritumi	18,96	3,46	81,97
5.	Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu atkritumi	-	-	20
6.	Citi - absorbents	0,19	0,15	543,131
7.	Plastmasa	**-**	9,7	63,655
Kopā:		**2309,24**	**2065,54**	**3058,6192**

3.4. Aizsargjoslas un tauvas joslas

Aizsargjoslu un tauvas joslu iezīmēšana ir veikta, pamatojoties uz:

- Aizsargzonu likumu (25.02.1997. ar grozījumiem);
- Zvejniecības likumu;
- MK noteikumiem par aizsargjoslas noteikšanas metodikām;
- Spēkā esošajiem detālplānojumiem;

Daugavpils teritorijas plānojumā ir noteiktas šādas aizsargjoslas:

- Vides un dabas resursu aizsargjoslas;
- aizsargjoslas ap kultūras pieminekļiem;
- sanitārās aizsargjoslas;

- ekspluatācijas aizsargjoslas;
- drošības aizsargjoslas.

3.4.1. Vides un dabas resursu aizsargjoslas

Tiek noteiktas ap objektiem un teritorijām, kas ir nozīmīgas no vides un dabas resursu aizsardzības un racionālas izmantošanas viedokļa. Šo aizsargjoslu galvenais uzdevums ir samazināt vai novērst negatīvu ietekmi uz objektiem, kuriem tiek noteiktas aizsargjoslas. Teritorijas plānojums nosaka šādas vides un dabas resursu aizsargjoslas:

- Virszemes ūdens objektu aizsargjoslas ap upēm, ezeriem, dīķiem;
- Mežu aizsargjoslas;
- Aizsargjoslas ap purviem.

Virszemes ūdens objektu aizsargjoslas

Nosaka ūdens tilpnēm, mākslīgajiem ūdens objektiem – dīķiem, lai samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām, novērstu erozijas procesu attīstību, ierobežotu saimniecisko darbību applūstošajās zonās, kā arī saglabātu apkārtējo ainavu.

Ūdens objektu aizsargjoslas noteiktas atbilstoši "Aizsargjoslu likumam" pa izteiktām kontūrām dabā, izteiktām zemes virsmas augstuma izmaiņu vietām, ceļiem, ielām, meža nogabalu robežām, kvartālstigām, grāvjiem, apbūvētu vai labiekārtotu teritoriju robežām vai pa iedomātu līniju.

Ņemot vērā, ka Daugava ir ūdensobjekts ar applūstošo teritoriju, kas ir platāka par likumā noteikto aizsargjoslas minimālo platumu, aizsargjosla Daugavai pilsētas administratīvajās robežās sakrīt ar applūstošo teritoriju un ir noteikta sekojoši:

1. pa dabā konstatēto regulāri applūstošo teritoriju robežu, kas izveidojusies saimnieciskas darbības dēļ, piemēram pa dambi, vaļņiem, uzbērumiem: Daugavas aizsargjosla pilsētas centrā, Gajokā, Grīvā un daļēji Mežciemā noteikta līdz ierobežojošai būvei – aizsargdambim (Lielā iela, Daugavas iela, Bruģu iela utt.)
2. Teritorijās, kur applūstamības robežu nevar noteikt atbilstoši MK noteikumu Nr. 406 9.punktā minētajām pazīmēm tika izmantoti inženiertehniskie aprēķini, ņemot vērā, ka applūduma atkārtošanās biežums ir vismaz 1 reize desmit gados (ar 10 % applūduma varbūtību). Aprēķiniem izmantotas topogrāfiskās kartes ar mērogu 1:10000 un 1:500 (daļēji) un Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras hidroloģiskie dati.

Ņemot vērā Latvijas Vides, Ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras aprēķinus un Daugavpils pilsētas domes civilās aizsardzības speciālistu regulāri ievāktos datus par ūdens līmeni palu laikā, maksimālajam ūdens līmenim ar 10% varbūtību tika aprēķinātas sekojošas augstuma atzīmes (m Baltijas jūras sistēmā):

- 95.02 Ruģeļu rajonā (ūdenskrātuves rajonā)
- 94.42 Judovka
- 93.95 Grīvas rajonā (Laucesas upes grīvā)
- 93.37 Mežciemā

Pilsētas robežās esošajiem pārējiem ūdensobjektiem aizsargjosla noteikta, ņemot vērā izteiktas kontūrām dabā vai pa iedomātu līniju, ievērojot Aizsargjoslu likuma 7.pantā noteiktās prasības:

Mazajām upēm – 10m metru plata josla gar krasta līniju.

Ezeriem noteiktas individuālās aizsargjoslas pa esošiem ceļiem, ielām, pļavu robežām, apbūvētu un labiekārtotu teritoriju robežām

Meža aizsargjoslas ap pilsētu – ir noteiktas, lai pilsētas iedzīvotājiem nodrošinātu atpūtu un veselības apstākļu uzlabošanai nepieciešamos apstākļus. Meža aizsargjosla ap pilsētu noteikta Līksnas pagasta un Naujenes pagasta teritorijās. Pamatojoties uz MK noteikumiem Nr.63 „Meža aizsargjoslu ap pilsētām noteikšanas metodika" (04.02.2003.) *meža aizsargjoslu ap pilsētu* nosaka saskaņā ar līgumu, ko noslēdz attiecīgās pilsētas dome un pašvaldība (cita pilsēta, novada domes vai pagasta padomes), kuras teritorija ietilpst aizsargjoslā. Uz 2005.gada sākumu Daugavpils rajona pašvaldībās šāds dokuments parakstīts nebija.

Aizsargjosla ap purviem – tiek noteikta tikai Esplanādes purvainei, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un stabilizētu mitruma režīmu. Pārējās purvainas vietas tiek ietvertas virszemes objektu aizsargjoslu teritorijā.

Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām – nosaka, lai nodrošinātu ūdens resursu saglabāšanu un atjaunošanos, ka arī samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz iegūstamo ūdens resursu kvalitāti visā ūdensgūtnes ekspluatācijas laikā.

Daugavpils teritorijā ir trīs aizsargjoslas centralizētās ūdensapgādes ūdenskrātuvēm – "Ziemeļi", "Vingri", "Kalkūni".

3.4.2. Aizsargjoslas ap kultūras piemineklīem

Tiek noteiktas, lai nodrošinātu kultūras pieminekļu aizsardzību un saglabāšanu, kā arī mazinātu dažāda veida negatīvu ietekmi uz nekustamajiem kultūras pieminekļiem. Lielākās aizsargjoslas ir noteiktas ap Valsts nozīmes pilsētbūvniecības pieminekļiem – pilsētas vēsturisko centru un Daugavpils Cietoksni.

Aizsargjoslas noteiktas sekojoši:

- aizsargjosla ap pilsētbūvniecības pieminekļiem noteikta 100 m vispārējā gadījumā;
- aizsargjoslas ap kultūras pieminekļiem, kas atrodas pilsētbūvniecisko pieminekļu teritorijās, aizsargjosla ir nulle;
- brīvstāvošo kultūras pieminekļu, kas atrodas ārpus pilsētbūvniecības pieminekļu teritorijas, aizsargjosla ir 100 m vispārējā gadījumā.
- gadījumā, ja kultūras piemineklim likumā noteiktajā kārtība ir izstrādāta individuāla aizsardzības zona, spēkā ir tajā noteiktas aizsargjoslas robežas.

3.4.3. Sanitārās aizsargjoslas

Tiek noteiktas ap objektiem, kuriem ir noteiktas paaugstinātas sanitārās prasības. To galvenais uzdevums ir sanitāro prasību nodrošināšana.

Daugavpils teritorijā sanitārās aizsargjoslas tiek noteiktas:

- Ap kapsētām;
- Ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.

3.4.3.1. Arzsargjoslas ap kapsētām

Aizsargjoslas ap kapsētām tiek noteiktas, lai nepieļautu tām pieguļošo teritoriju sanitāro apstākļu pasliktināšanos. Aizsargjosla ap brāļu kapiem, kur apbedījumi ir vairāk kā 50 gadu veci, nav noteikta. Visām pilsētas kapsētām noteikta aizsargjosla – 300 m no kapsētas teritorijas robežas ārējās malas.

3.4.3.2. Arzsargjoslas ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtām

Pilsētas centrālās attīrīšanas iekārtas darbojas, pielietojot atklātās notekūdeņu apstrādes tehnoloģijas. **Aizsargjoslas ap pilsētas centrālajām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām** ir noteiktas 200 m platumā;

Aizsargjoslas ap lokālām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām tiek noteiktas atkarībā no to pielietojamās apstrādes tehnoloģijas un teritorijas plānojuma grafiskajā daļā nav attēlotas.

3.4.4. Ekspluatācijas aizsargjoslas

Tiek noteiktas gar transporta, telekomunikāciju un citu komunikāciju līnijām, kā arī ap objektiem, kas nodrošina dažādu valsts dienestu darbību. Ekspluatācijas aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt minēto komunikāciju un objektu efektīvu un drošu ekspluatāciju un attīstības iespējas.

Daugavpils teritorijas plānojums nosaka šādus ekspluatācijas aizsargjoslu veidus:

- Aizsargjoslas gar autoceļiem un dzelzceļiem;
- Aizsargjoslas gar telekomunikāciju tīkliem;
- Aizsargjosla ap Valsts hidroloģisko novērojumu staciju;
- Aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem;
- Aizsargjoslas ap siltumtīkliem;
- Aizsargjoslas gar ūdensvadu, kanalizācijas tīkliem;
- Aizsargjoslas gar gāzes vadiem, gāzes noliktavām, krātuvēm;
- Aizsargjoslas ap automobiļu gāzes uzpildes stacijām un regulēšanas punktiem.

Aizsargjoslas ap lielceļiem un dzelzceļiem tiek noteiktas, lai samazinātu autoceļu un dzelzceļu negatīvo ietekmi uz vidi, nodrošinātu transporta maģistrāļu ekspluatāciju un drošību, kā arī izveidotu brīvu joslu, kas nepieciešama autoceļu un dzelzceļu rekonstrukcijai.

Aizsargjoslas gar visu veidu un piederības telekomunikāciju līnijām un to iekārtām tiek noteiktas, lai nodrošinātu to maksimālu aizsardzību no cilvēka, dabas vai citu faktoru nevēlamas ietekmes, kuras rezultātā var tikt traucēta telekomunikāciju līniju normāla darbība vai radīti zaudējumi tautsaimniecībai un valstij.

Aizsargjoslas gar elektriskajiem tīkliem tiek noteiktas, lai nodrošinātu elektrisko tīklu ekspluatāciju un drošību.

Aizsargjoslas ap siltumtīkliem tiek noteiktas, lai nodrošinātu siltumtīklu ekspluatāciju un drošību.

Aizsargjoslas ap ūdensvadu, kanalizācijas tīkliem tiek noteiktas, lai nodrošinātu ūdensvadu un kanalizācijas tīklu ekspluatāciju un drošību.

Aizsargjoslas ap gāzes vadiem, gāzes noliktavām, krātuvēm tiek noteiktas, lai nodrošinātu gāzes vadu, to iekārtu un būvju, gāzes noliktavu un krātuvju ekspluatāciju un drošību.

Aizsargjoslas ap automobīļu gāzes uzpildes stacijām un regulēšanas punktiem noteiktas, lai nodrošinātu to ekspluatāciju un drošību.

3.4.5. Drošības aizsargjoslas

Drošības aizsargjoslas nosaka ap naftas, naftas produktu un ķīmisko vielu un produktu vadiem, noliktavām un krātuvēm. Drošības aizsargjoslu galvenais uzdevums ir nodrošināt naftas, tās

produktu, ķīmisko vielu, to produktu vadu, noliktavu, krātuvju un to tuvumā esošo objektu drošību ekspluatācijas laikā un iespējamo avāriju gadījumā, kā arī vides un cilvēku drošību.

DTP ir noteikti šādi drošības aizsargjoslu veidi:

- aizsargjoslas ap naftas, naftas produktu un ķīmisko vielu un produktu vadiem, noliktavām, krātuvēm un pārstrādes uzņēmumiem;
- aizsargjoslas ap degvielas uzpildes stacijām.

Aizsargjoslas ap naftas produktu un ķīmisko vielu un produktu vadiem, noliktavām, iekārtām un pārstrādes uzņēmumiem, kā arī degvielas uzpildes stacijām noteiktas, lai nodrošinātu objektu drošību, kā arī samazinātu iespējamo negatīvo ietekmi uz vidi un cilvēkiem.

3.5. Apbūves teritoriju attīstība

3.5.1. Pilsētas mikrorajonu robežas un nosaukumi

Mūsdienās pilsētas attīstās policentriski. Šāda policentrisku centru attīstība plānojuma struktūrā nodrošina daudzfunkcionālas teritoriju izmantošanas iespējas.

Teritorijas plānojumā paralēli pilsētas nozīmes centram paredzēta jaunu centru radīšanu un attīstīšanu dzīvojamajos rajonos, lai pilsēta varētu līdzsvaroti attīstīties. Plānotajiem centriem ir jābūt daudzfunkcionāliem ar savu izteiktu sabiedrisko centru, apzaļumojuma struktūru, apbūves nosacījumiem. Teritorijas plānojuma tika noteiktas centru veidošanas vadlīnijas atbilstoši novietojumam pilsētā. Plānojuma grozījumos skaidrāk noteiktas mikrorajonu attīstības virzieni

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi

- Lai maksimāli veicinātu visu pilsētas teritoriju efektīvu izmantošanu, pilsētas teritorijā noteikti vēsturiski izveidojušies un turpmākās attīstības mikrorajoni.
- Katram mikrorajonam piešķirts nosaukums un tā robežas ir atspoguļotas grafiskās daļas kartēs
- Īpašās prasības rajona apbūves struktūrai noteiktas teritorijas apbūves un izmantošanas noteikumos.

a) **Centrs** – pilsētas vēsturiskā centra teritorija starp Daugavas upi, 18.novembra, Stacijas, Sakņu, Parādes un Rīgas ielu;

b) **Esplanāde** – teritorija starp Daugavas upi, Rīgas (iekļaujot Dubrovina parku), Parādes Sakņu, Stacijas ielu un Kārklu (līdz dzelzceļa sliedēm);

c) **Cietoksnis** – teritorija starp Daugavas upi, Vaļņu ielu, Motoru ielu, Ceriņu un Silu ielu;

d) **Vizbuļi** – teritorija starp Ceriņu ielu, Silu ielu, Motoru ielu un Rīgas šoseju;

e) **Dzintari** – teritorija starp Daugavas upi un esošās apbūves gar Daugavas ielu robežu;

f) **Mežciems** – teritorija starp pilsētas ziemeļaustrumu robežu, Daugavas upi, Vizbuļu ielu un Rīgas šoseju;

g) **Viduspoguļanka** – teritorija ziemeļos no Šūņu ezera, kuru norobežo pilsētas ziemeļu robeža, Vidzemes iela, dzelzceļš un zemes īpašums Cēsu ielā 20;

h) **Jaunā Forštadte** – teritorija starp pilsētas ziemeļu robežu (Rēzeknes iela), Piekrastes ielu, Arendoles, Zeltkalna un Baložu ielu;

i) **Vecā Forštadte** – teritorija Šūņu ezera ziemeļaustruma krastā starp pilsētas robežu, upi Čornaja un Vidzemes-Piekrastes ielu transporta mezglu;

j) **Ezermala** – teritorijas Šūņu ezera dienvidaustrumu krastā starp zemes īpašumu Cēsu ielā 20, dzelzceļu un Vidzemes-Piekrastes ielu transporta mezglu;

k) **Dzelzceļnieks** – teritorija starp dzelzceļiem gar Stacijas ielu un Varšavas ielu;

l) **Ķīmija** – teritorija starp Višķu ielu, dzelzceļa šķirotavas teritoriju un Stropu mežu;

m) **Jaunbūve** – teritorija starp Višķu ielu, Šaura ielu, Aizpilsētas ielu, Gubiščes ezeru, katoļu kapiem, pareizticīgo kapiem un dzelzceļu;

n) **Gajoks** – teritorija starp Daugavas upi, 18. Novembra ielu, dzelzceļu, Nometņu ielu un Meļņičkas upi;

o) **Ruģeļi** – teritorija starp Meļņičkas upi, Daugavas upi, pilsētas austrumu robežu, 18.Novembra ielu, Dunduru mežaparku;

p) **Čerepova** – teritorija starp Nometņu ielu, dzelzceļu, ieskaitot ražošanas apbūvi Dunduru ielā;

q) **Grīva** – teritorija Daugavas upes kreisajā krastā starp Daugavas upi, Gulbju ielu, Blaumaņa ielu, plānoto Laimas ielas pagarinājumu (nosacīta līnija no Laimas – Brjanskas ielas krustojuma līdz savienojumam ar Niderkūnes ielu), Niderkūnes ielu;

r) **Niderkūni** – teritorija Daugavas upes kreisajā krastā starp Gulbju, Blaumaņa ielu, M.Dambja ielu un pilsētas dienvidrietumu robežu;

s) **Kalkūni** – atsevišķa pilsētas teritorija Daugavas upes kreisajā krastā, atdalīta no pilsētas ar Daugavpils rajona Kalkūnu pagasta teritoriju;

t) **Ligiņiški** – teritorija starp pilsētas dienvidaustrumu robežu, Laimas ielas pagarinājumu un Grīvas kapsētu;

u) **Judovka** – teritorija Daugavas upes kreisajā krastā starp Daugavas upi, pilsētas austrumu robežu un Silenes ielu;

v) **Jaunie Stropi** – teritorija starp 18.Novembra ielu, Lielo Stropu ezeru, Kokneses ielu un Stropu mežu;

w) **Mazie Stropi** – vasarnīcu un privātmāju teritorija starp Kokneses ielu dienvidos un dzelzceļu sliedēm ziemeļos;

x) **Vecstropi** – teritorija starp austrumu robežu, Lielo Stropu ezeru, pilsētas centrālas slimnīcas teritoriju, 18. Novembra ielu un pareizticīgo kapiem;

y) **Križi** – pilsētas ziemeļaustrumu teritorija, kuru norobežo pilsētas robežas, dzelzceļš un gaļas kombināta teritorija (ieskaitot).

3.5.1.1. Vēsturiskais centrs

Valsts aizsardzībā esošam kultūras piemineklim "Daugavpils pilsētas vēsturiskais centrs. XIX gs." ar valsts aizsardzības Nr. 7429 ir definētas sekojošas robežas: Rīgas iela no Daugavas ielas līdz Cietokšņa ielai, Cietokšņa iela līdz Sakņu ielai, Sakņu iela līdz Stacijas ielai, Stacijas iela līdz Lāčplēša ielai, Viestura iela līdz Raiņa ielai, Raiņa iela līdz Alejas ielai, Alejas iela līdz 18. Novembra ielai, 18. Novembra iela līdz Daugavas ielai, Daugavas iela līdz Rīgas ielai.

Daugavpils pilsētas vēsturiskais centrs ir valsts aizsardzībā esošs pilsētbūvniecības piemineklis, kurā atrodas arī daudzi individuāli arhitektūras pieminekļi un nozīmīgi kultūrvēsturiski objekti.

Vēsturiskais centrs – arhitektoniski izteikts perimetrālās apbūves rajons, kura būvniecība uzsākta 1826. gadā pēc Pēterburgā apstiprinātā projekta. Sakarā ar dzelzceļa izbūvi pilsēta kļuva par

svarīgu transporta mezglu. Te krustojas dzelzceļi no Pēterburgas (kopš 1860.g.), Rīgas(1816.g.), Varšavas (1862.g.), Orlas (1866.g.) un Šauļiem (1873.g.). Pilsēta kļuva par nozīmīgāko rūpniecības un tirdzniecības centru Vitebskas guberņā. 19. un 20.gs. mijā pilsētā bija vairāk nekā 60 rūpniecības uzņēmumu, no kuriem lielākie bija dzelzceļu darbnīcas, ādas apstrādes rūpnīcas, sērkociņu un pogu fabrikas.

Dažas ēkas būvētas padomju laikos, atjaunojot rajonu pēckara gados.

Daļa vēsturiskā centra ēku ir pārbūvētas, citām saglabājušās autentiskās fasādes un būvapjoms. Tomēr daudzi kvartāli netika atjaunoti. Vēsturiskās apbūves vietā tika veidoti parki un jaunbūves. Kopumā perimetrālās apbūves principi tika saglabāti.

Vēsturiskais centrs nepārtraukti ir attīstījies, pilnveidojies un pārveidojies. Fakts, ka Daugavpils vēsturiskais centrs tika atzīts par Valsts nozīmes pilsētbūvniecības pieminekli, ir veicinājis centra telpiskā mēroga saglabāšanu, arhitektūras pieminekļu un vēsturisko ēku restaurāciju un rekonstrukciju, saglabājot to kultūrvēsturiskās īpatnības.

Centrā atrodas dzelzceļa pasažieru stacija un autoosta. Centrā izvietotas pilsētas nozīmes sabiedriskās ēkas – teātris, koncertzāles, pašvaldību iestādes, vairākas skolas, koledžas un ģimnāzijas, bērnu dārzi, viesnīcas, valsts iestādes un uzņēmumi, lielākā komerciāla rakstura uzņēmumu daļa.

<u>Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi:</u>

- Centra teritorija R, D un A ir norobežota ar aizsargdambi un Daugavu, tāpēc centra attīstība, paplašinot apbūves teritorijas nav iespējama.
- Teritorijas plānojumā centra attīstība redzama caur esošās apbūves struktūras pilnveidošanu un perimetrālās apbūves atjaunošanu. Ņemot vērā, ka liela daļa no vēsturiskās centra apbūves tika zaudēta II pasaules kara laikā un aizvietota ar tipveida dzīvojamajām mājām, nepieciešami individuāli plānošanas risinājumi, lai atjaunotu sākotnējo struktūru.
- Ņemot vērā blīvo apbūvi un daudzfunkcionālo ēku izmantošanu, lai līdzsvarotu vēsturiskā centra attīstību, vairākiem zemes gabaliem, kas veido kvartālo apbūvi, noteikta izmantošana – jauktā tipa apbūve.

3.5.1.2. Esplanāde

Esplanāde veidojās kā dzīvojamais rajons, izbūvēts 1950.-60.gg kā padomju tipveida mikrorajons ar bērnudārziem, skolu, apkalpes infrastruktūru. Esplanādes rajonā atrodas nozīmīgi darījumu infrastruktūras objekti. Esplanāde – rajons ar lieliskām izaugsmes iespējām. Ņemot vērā vēsturiskā centra attīstības ierobežojumus, centrs attīstīsies Esplanādes teritorijā. Esplanādes attīstības iespējas Z virzienā, iekļaujot agrāk atsevišķu rajonu – Dzelzceļnieku ciematu. Kandavas – Smilšu transporta pārvada būvniecība savienos Ķīmiju un Jaunbūvi ar centru un nodrošinās turpmāko Esplanādes attīstību

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi

- Esplanādes attīstības centrs – Sporta iela un ap to plānotā intensīvā daudzstāvu dzīvojamā un sabiedriskās nozīmes apbūve
- Sabiedriskās nozīmes apbūves teritorijas rezervētas Parādes – Daugavas ielu rajonā Daugavpils Universitātes turpmākās attīstības vajadzībām
- Lai atslogotu transporta plūsmu caur pilsētas centru, papildus teritorijas rezervētas publisko autostāvvietu izveidošanai gar Vienības ielu posmā no Daugavpils zoodārza līdz **Cietokšņa ielai.**

3.5.1.3. Cietoksnis

Cietokšņa mikrorajonā atrodas Valsts kultūras piemineklis Daugavpils cietoksnis.

Daugavpils cietoksnis ar priekštilta nocietinājumu (aizsardzības Nr. 7428) ir valsts nozīmes pilsētbūvniecības piemineklis. Cietoksnis kā vienots ansamblis izveidojās līdz 1840. gadam. 1878. gadā tika pabeigta nocietinājumu celtniecība. Cietokšņa turpmākā attīstība ir iespējama tikai atjaunojot, restaurējot un rekonstruējot kompleksa teritorijā esošās ēkas un arhitektūras ansambļus, pilnveidojot esošo ielu tīklu un labiekārtojot teritoriju.

3.5.1.4. Gajoks

Gajoka rajons – vēsturiskais ražošanas un amatniecības rajons, kuram raksturīga mazstāvu apbūve. Rajonā atrodas vairāki kultūras pieminekļi. 1924. gadā pēc 1922. gada plūdiem tika uzbūvēts 2 km garš dambis. Tas atradās vienā līmenī ar veco Daugavas ielas dambi. Dambis beidzas pie SIA „Daugavpils Ūdens teritorijas", bet visa austrumu rajona daļa regulāri applūst.

Gajoks atrodas vistuvāk vēsturiskajam centram un to attīstības veicināšanai nepieciešama darījumu objektu un sabiedriskās nozīmes objektu īpatsvara palielināšana

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi

- Dambja pagarināšana un pieslēgšana Nometņu ielai;
- Bruģu ielas labiekārtošana un promenādes zonas iekārtošana;
- Ražošanas teritoriju starp Fabrikas un Bruģu ielām rehabilitācija un pēc detālplānojuma izstrādes darījumu un dzīvojamo objektu plānošana;
- Ņemot vērā to, ka rajonā nav brīvu teritoriju rezerves, nepieciešama esošās apbūves intensifikācija esošo kvartālu rekonstrukcijas gaitā;
- Vairākiem zemes gabaliem izmantošanas mērķi mainīt no ražošanas objektu apbūves uz jauktā tipa apbūvi

3.5.1.5. Jaunā Forštadte

Jaunā Forštadte ir padomju laikos projektēts un lielā mērā realizēts dzīvojamais mikrorajons ar infrastruktūru. Dažu politisku un ekonomisku iemeslu dēļ rajona apkalpes infrastruktūras objektu būvniecība netika līdz galam realizēta un dažviet notika haotiska apbūve.

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi

- Daudzstāvu dzīvojamās un darījumu infrastruktūras apbūves objektu izvietošana gar Baložu un Zeltkalna ielām, vizuāli noslēdzot Jaunās Forštadtes apbūves apjomu;

3.5.1.6. Vecā Forštadte

Vēsturiski Vecforštadte ir mazstāvu rajons. Šodien rajonā ir vairāki kultūras pieminekļi, ir labi saglabājušies koka arhitektūras paraugi. Plānojumā noteiktas zonas ar vērtīgu autentisku koka apbūvi (Līksnas ielas rajons).

Vecforštadtes turpmākā attīstība iespējama, sakārtojot ielu tīklu un apbūvējot zemes teritorijas Artilērijas ielas rajonā.

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi

- Noteiktas vadlīnijas ielu un brauktuvju tīkla sakārtošanai.

3.5.1.7. Ezermala

Jaunveidojamais rajons Šūņu ezera dienvidrietumu krastā. Vēsturiski minētā teritorija bija iekļauta Vecās Forštadtes rajonā, bet ņemot vērā Vidzemes – Piekrastes transporta mezgla būvniecību, rajona teritorija tiks ģeogrāfiski un loģiski atdalīta no Vecās Forštadtes. Pēc Vidzemes – Višķu ielas tuneļa būvniecības būs iespējami transporta sakari ar Ķīmiķu ciematu, centrs būs labi sasniedzams, iebraucot no Rīgas virziena; centrs atrodas ļoti ainaviskā vietā pie Šūņu ezera. No visiem piekļūšanas virzieniem tas būtu ļoti labi pārskatāms, īpaši gleznaina panorāma paveras no pārvada augstākā punkta – Stacijas ielas turpinājuma, kur var pārredzēt visu Forštadtes rajonu. Nosaukums – Ezermala raksturo rajona izvietojumu.

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi:

- Gar Cēsu ielu turpināt plānojumā noteiktās sabiedriskās nozīmes un mazstāvu apbūves idejas, rezervējot plašu teritoriju jauktā tipa apbūvei. Šo teritoriju pēc Cēsu ielas rekonstrukcijas var pieprasīt tirdzniecības centra izbūvei.

3.5.1.8. Jaunbūve

Vēsturiskā Jaunbūves rajona apbūve pārsvarā ar vienstāva privātmājām un padomju laikā uzbūvētām piecstāvu un deviņstāvu ēkām. No pilsētbūvnieciskā viedokļa Jaunbūve ir vissarežģītākais rajons, jo:

- rajonam ir regulārs kvartālu tīkls, kur viena kvartāla ietvaros ir gan vienstāvu, gan piecstāvu, gan deviņstāvu apbūve;
- rajonam nav brīvu teritoriju tā attīstībai;
- ir ļoti liels apbūves blīvums un liels iedzīvotāju skaits.

Pēc Kandavas – Smilšu pārvada izbūves izveidosies 2. pēc nozīmes pilsētas transporta maģistrāle (18. Novembra ielas dublieris) un attiecīgi sāks attīstīties daudzstāvu jauktā tipa apbūve gar Smilšu ielu, tādējādi mainoties rajona struktūrai.

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi:

- Parka veidošana Valkas ielas galā un esošo dīķu rehabilitācija nepieciešama rajona „zaļās" infrastruktūras attīstībai;
- Siguldas ielas noteiktajā jauktās un dzīvojamās apbūves zonā pēc detālplānojuma izstrādes var tikt īstenota daudzstāvu dzīvojamā apbūve.

3.5.1.9. Ruģeļi

1979. gada jūnijā sākās Daugavpils hidroelektrostacijas būvniecība Ruģeļu ciemā, kas atradās Naujenes pagastā. Vēlāk Ruģeļos sāka celt piecstāvu un deviņstāvu dzīvojamās ēkas. 1981. gadā Ruģeļus pievienoja Daugavpilij. Pašreiz šim rajonam ir tikai dzīvojamā „guļamrajona" funkcija. Uzsāktā celtniecība tika apturēta Latvijas neatkarības laikos un sākotnējā HES mikrorajona apbūves koncepcija tika pazaudēta. Pēdējā laikā rajonā sāka intensīvi attīstīties dzīvojamais sektors: austrumu daļa – mazstāvu privātmāju apbūve, pie esošām daudzstāvu ēkām – jaunās daudzdzīvokļu mājas. No apkalpes objektiem ir tikai daži veikali, degvielas uzpildes stacija. Rajona attīstību kavē tā atrašanās vieta – ar rajonu beidzas pilsētas teritorija un tālāk tā nepāriet apdzīvotā teritorijā un nav lielceļa, kas virzītu uz kādu citu apdzīvotu vietu, kā arī situācija ar HES vai pretplūdu hidrotehniskām būvēm joprojām ir neskaidra.

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi

- sabiedriska centra Nometņu – Graftio ielu rajona attīstība: daudzstāvu (līdz 25 stāviem) dzīvojamā apbūve, darījumu zona, sabiedriska zona (skola + bērnudārzs, baznīca)
- Mazstāvu privātmāju zonas starp Nometņu un Dunduru ielu satiksmes infrastruktūras sakārtošana;
- Daugavas un Meļņičkas iekļaušana rajona kultūrainavas veidošanā, atpūtas un rekreācijas zona izveide pie Meļničkas upes un Ruģeļu mežaparkā;
- Gajoka dambja pagarināšana un Daugavas applūstošas zonas samazināšana; teritoriju sagatavošana mazstāvu apbūves sektora attīstībai;

3.5.1.10. Viduspoguļanka

Mazstāvu apbūves rajons, kas vēsturiski izveidojies ainaviskā teritorijā starp Šūņu ezeru un Plotičku ezeru ar priežu meža audzēm un robežojas ar Līksnas pagasta meža masīvu.
Rajona attīstība redzama tikai intensificējot esošo apbūvi un labiekārtojot Šūņu ezera rietumu krastu.

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi:

- Noteiktas vadlīnijas ielu un brauktuvju tīkla sakārtošanai.
- Iestrādāti iedzīvotāju priekšlikumi par mazstāvu dzīvojamās apbūves zonām

3.5.1.11. Ķīmija

Ķīmijas (Ķīmiķu ciemata) dzīvojamais rajons, kurš izveidojies, vienlaikus būvējot dzīvojamo vidi un infrastruktūru, var tikt uzskatīts par arhitektoniski pabeigtu. Zaļie pagalmi ar kokiem veido kontrastu ar pelēki sarkano apbūvi. Ķīmijas daļu aizņem rūpnieciskā zona, kurai nepieciešami infrastruktūras sakārtošanas pasākumi. Pēc Vidzemes – Piekrastes – Višķu pārvada būvniecības Višķu iela kļūs par transporta maģistrāli, nodrošinot rūpnieciskajai zonai drošu loģistikas shēmu – izbraukšanu Rīgas, Lietuvas un Rēzeknes virzienā;

Teritorijas plānojuma risinājumi:

- pilnveidot rajona apstādījumu struktūru, izveidojot ģimenes atpūtas parku pie Porohovkas ezera,
- rezervēt teritoriju kulta ēkas būvniecībai pie Mendeļejeva ielas;
- attīstot rūpniecisko zonu (Ziemeļu zona) pie dzelzceļa, paredzēt teritorijas loģistikas centra izveidei.

3.5.1.12. Dzintari

Dzintari ir padomju laikos izveidots rajons pie Daugavas, vietā kur vēsturiski bija uzbūvētas vasarnīcas ar koka dekora elementiem. Teritoriju rezerves trūkuma un applūstamības riska dēļ rajona turpmākā attīstība nav iespējama.

3.5.1.13. Vizbuļi

Vizbuļu mikrorajonā apvienotas dārzkopības „Mediķis" zemes ap Zirgu ezeru un meža teritorijas līdz Garnizona kapiem dienvidos un Daugavpils – Rīgas šoseju ziemeļos. Šobrīd tas ir rajons ar izteiktu mazstāvu apbūves struktūru, kurā trūkst apkalpes infrastruktūras.

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi:

- Noteiktas teritorijas detālplānojuma izstrādei;
- Rezervētas teritorijas satiksmes infrastruktūras pilnveidošanai

3.5.1.14. Križi

1960. g. sākumā Daugavpils gaļas kombināta vajadzībām tika uzsākta jauna Daugavpils rajona – Križi – būvniecība. Križi kļuva par Daugavpils ziemeļu galējo punktu. Rajona robežās atrodas gaļas kombināta ražošanas teritorijas ar savu infrastruktūru. Križus veido daudzstāvu māju apbūve pie Poligona ielas un mazstāvu apbūve teritorijā starp Poligona ielu un mežu.

Teritorijas plānojuma risinājumi

- sabiedriskā centra izveide starp dzelzceļu un Poligona ielu, sakārtojot teritoriju aiz daudzstāvu apbūves zonas;
- jaukta tipa apbūves teritoriju noteikšana sabiedriskās nozīmes un darījumu objektiem;
- ielu tīkla pilnveidošana;
- gaļas kombināta teritorijām noteikta jauktā tipa apbūves izmantošana ar obligātu detālplānojumu
- Križu rajona ziemeļos rezervēta inženiertehniskās apgādes teritorija dūņu kompostēšanas projekta realizēšana (ilgtermiņa programma)

3.5.1.15. Liginišķi

Liginišķi ir vājāk attīstīts rajons pilsētas nomalē. Zināms no 1660.g., kad Liginišķu ciemā apmetās vecticībnieki un uzbūvēja pirmo lūgšanu namu. Pēdējos gados pēc smilts ieguves karjera „Liginišķi" un kartodroma „Blāzma" darbības pārtraukšanas rajonā netika attīstīts neviens projekts. Šodien tā ir daļēji apbūvēta ar noliktavu ēkām un viensētām, daļēji degradēta teritorija, kurā trūkst satiksmes infrastruktūras. Viena no plānošanas priekšrocībām – lielas brīvās platības. Pēc otra tilta būvniecības un transporta mezglu ierīkošanas var tikt attīstīts jauns, pilnvērtīgs pilsētas rajons; plānojumā rezervētas teritorijas mazstāvu, daudzstāvu apbūvei, sabiedriskās nozīmes objektiem, apstādījumu zonām;
Nepieciešama detālplānojuma izstrāde un inženiertehniskā sagatavošana; Meliorācijas sistēmas izpēte un sakārtošana.

Teritorijas plānojuma risinājumi

- Noteiktas vadlīnijas transporta infrastruktūras attīstībai;
- Plašas neapbūvētās teritorijas rezervētas jaukta tipa apbūvei ar obligātu detālplānojuma izstrādi

3.5.1.16. Mežciems

Vēsturiski izveidojies kūrorta rajons ar vasarnīcām un ārstniecības kompleksiem. Laika gaitā rajoni sāka zaudēt savu nozīmi un pakāpeniski pārveidoties par mazstāvu ģimeņu māju teritorijām ar nesakārtotu ielu tīklu. Apbūve sāka apdraudēt meža saglabāšanu. Plānojumā piedāvāts noteikt stingrākas prasības gan minimālo jaunveidojamo zemes gabalu izmēriem, gan apbūves blīvumam. Mežciema rajonu, ievērojot tā ekoloģiski tīro vidi, minerālūdens un dūņu atradnes, attīstīt kā ārstniecisku, rehabilitācijas un atpūtas iestāžu rajonu.

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi:

- Sakārtot ielu tīklu un nodrošināt vietas inženiertehnisko būvju izvietošanai
- Pamestajā bijušā profilaktorija teritorijā attīstīt mazstāvu dzīvojamo rajonu ar rindu/terašu mājām un apkalpes infrastruktūru;
- Īpaši nepalielināt teritorijas dzīvojamo māju izvietošanai, bet gan plānot tās ar sportu un atpūtu saistītas sabiedriskās apbūves izvietošanai.

3.5.1.17. Stropi

Stropi ir intensīvi apbūvējamais rajons ainaviskā vietā pie Lielā Stropu ezera.

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi:

- Rezervēt vietas Stropu ezera krastā rekreācijas un tūrisma attīstībai: aktīvās atpūtas objektu, ūdens sporta bāžu, slēpošanas trašu, peldbaseinu, tenisa kortu u.c. izvietošanai;
- pilnveidot esošo mazstāvu apbūvi, rezervējot jaukta tipa apbūves teritorijas darījumu un sabiedriskās nozīmes objektiem, kas nodrošinātu rajona centra izveidi

3.5.1.18. Mazie Stropi

Mazie Stropi – atsevišķi izveidots un blīvi apbūvēts dārzkopības biedrību rajons. Ģeogrāfiski un telpiski tas ir norobežots no Jauno Stropu rajona un no Križiem. Pēdējos laikos vairāku vasarnīcu teritorijā sāka veidoties savrupmāju apbūve. Turpmākā rajona teritorijas attīstība redzama pēc ceļu tīkla sakārtošanas un tādu inženierkomunikāciju kā centralizēts ūdensvads un kanalizācija izbūves.

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi:

- Visas bijušo dārzkopību kooperatīvu teritorijas apvienotas vienā mikrorajonā ar nosaukumu "Mazie Stropi";
- Visām bijušo dārzkopību kooperatīvu teritorijām noteikta atļautā izmantošana – mazstāvu dzīvojamā apbūve;
- Noteiktas vadlīnijas esošo brauktuvju sakārtošanai.

3.6. Atsevišķu apbūves teritoriju attīstība

3.6.1. Dzīvojamās apbūves attīstība

Teritorijas plānojuma grozījumos nav mainīta mazstāvu apbūves attīstības stratēģija, ir veikti tikai papildinājumi un koriģējumi, kas attiecas uz neapbūvētajiem zemes gabaliem. Vēsturiskie mazstāvu apbūves rajoni – Grīva, Niderkūni, Viduspoguļanka, Judovka, Vecā Forštadte, Mežciems saglabā savu apbūves struktūru un to attīstība ir iespējama tikai esošās apbūves intensifikācijas ceļā, apbūvējot brīvās teritorijas. Kā atsevišķi mazstāvu apbūves rajoni noteikti arī Vizbuļi, Dzintari un Mazie Stropi.

Gar Gulbju ielu Grīvā un Nīderkūnos ir noteiktas mazstāvu apbūves teritorijas, kuras pēc sadales uz detālplānojuma pamata var tikt izmantotas privātmāju apbūvei;

Mazstāvu teritoriju attīstība plānota Jaunajos Stropos un Ruģelos, mērķtiecīgi realizējot šo rajonu apbūves programmu.

Padomju laikos veidotas dārzkopības teritorijas pie Mazā Stropu ezera ar laiku sāka pārveidoties par privātmāju rajonu, lai novērstu teritorijas stihisku apbūvi un veicinātu infrastruktūras uzlabošanu, teritorijai noteikts izmantošanas mērķis – mazstāvu apbūve.

Ar mērķi veidot cilvēkam un videi draudzīgus apbūves nosacījumus, minimālais zemes gabala lielums mazstāvu apbūvei ir noteikts 1200m^2.

Laikā no 2005.gada, pateicoties privātinvestoru iniciatīvai, pilsētā sākās nepabeigto daudzdzīvokļu daudzstāvu māju atjaunošana un jaunu daudzstāvu māju būvniecība. Tiek realizēts projekts „Mansardu mājas" (Raiņa ielā), jaunbūve Stadiona ielā, Miera ielā, nepabeigto būvju atjaunošana Jaunajā Forštadtē, Jaunbūvē. Daudzstāvu apbūves attīstībai nepieciešamas rezervēt ievērojamas teritorijas, kuru skaits pilsētās ir ierobežots. Lai nodrošinātu teritorijas plānojuma „plastiskumu" un dotu iespēju dažāda rakstura investīciju projektu realizācijai, teritorijas plānojuma grozījumos veiktas dažas korekcijas zemju izmantošanā

Teritorijas plānojuma risinājumi

- Dzīvojamo rajonu veidošanā izmantot katram rajonam atšķirīgu pieeju;
- Katrā rajonā veidot savu vietējo apkalpes centru, iedzīvotāju ikdienas vajadzību apmierināšanai;
- Turpināt attīstīt mazstāvu privātapbūves rajonus:

- Ruģeļos, Nometņu ielā;
- Vecajā Forštadtē, bijušajā "Daugavpils Zieds" uzņēmuma teritorijā;
- Viduspoguļankā Liepziedu ielā;
- Grīva vairākos rajonos, Vecajos Stropos.

- Atbalstīt zemes īpašnieku iniciatīvu, organizēt detālplānojumu izstrādi teritorijās, kur tie vēlas attīstīt dzīvojamo apbūvi.
- Rezervēt teritorijas, kur pieļaujama daudzstāvu apbūves veidošana Ruģeļos, Jaunajā Forštadtē, Cietokšņa rajonā gar Daugavas ielu, Jaunbūve (Līksnas ielas rajonā);
- paredzēts veidot arī jauna tipa teritorijas, kas nodrošinātu daudzveidīgas mājokļu attīstības iespējas. Šādas apbūves teritorijas var nosaukt pa jauktā tipa apbūves teritorijām, jo tajās dzīvojamie objekti veidos kopēju kompleksu ar pakalpojumu un darījumu objektiem.
- Veicināt mazstāvu daudzdzīvokļu māju apbūvi Viduspoguļankā, Mežciemā;
- turpināt pilsētas Mazo Stropu rajonā esošo dārza mājiņu rekonstrukciju, pārveidojot tās par ģimenes mājām, tādējādi palielinot to izmantošanas efektivitāti;
- Izmantot esošo privātapbūves rajonu intensifikāciju un sanāciju;
- Jaunajai privātapbūvei neparedzēt mazākus zemes gabalus kā 1200m^2;

3.6.2. Darījumu objektu apbūve

Teritorijas plānojuma risinājumos tika noteiktas darījumu infrastruktūras attīstības teritorijas.

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi:

- turpmākajām tirdzniecības centra Cietokšņa – Kandavas ielu kvartālā attīstības vajadzībām par primāro izmantošanas mērķi noteikta – darījumu objektu apbūve;
- neapbūvētās teritorijas Dzelzceļnieku rajona ziemeļu pusē paredzētas darījumu infrastruktūras attīstībai;
- Atbalstīt dažas privātiniciatīvas un Jauno Stropu rajona atsevišķām teritorijām noteikt atļauto izmantošanu – darījumu objektu apbūve, lai sekmētu atpūtas infrastruktūras attīstību (viesnīcu, viesu namu kompleksu izvietošanai)

3.6.3. Jaukta tipa apbūves teritoriju attīstība

Lai pilnvērtīgi attīstītos jaunās teritorijas un veiksmīgi rehabilitētos esošās apbūves teritorijas, nepieciešamas iespējas kompleksas infrastruktūras izveidošanai. Ar šādu nolūku pilsētas atsevišķos rajonos vairākiem zemes gabaliem noteikts primārais izmantošanas statuss – jauktā tipa apbūves teritorijas.

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi:

- Križu mikrorajonā rezervētas atsevišķas neapbūvētas teritorijas pie Poligona ielas sabiedriskā centra infrastruktūras izveidei (tirdzniecības, pakalpojumu u.tml objektu apbūvei)

- Jauno Stropu mikrorajonā pēc īpašnieku iniciatīvas atsevišķiem zemes gabaliem noteikta jaukta tipa apbūve publiskās nozīmes apkalpes objektu būvniecībai
- Plašas nepabūvētas un daļēji apbūvētas teritorijas Daugavas un Lidotāju ielu rajonā paredzētas jaukta tipa apbūvei ar obligātu detālplānojumu izstrādi.

3.6.4. Ražošanas teritorijas un industriālās zonas

Pilsētā vēsturiski izveidojās rūpnieciskās zonas, kurās pēc bijušo PSRS lieluzņēmumu sabrukšanas pakāpeniski ieguva „otro dzīvi", sadaloties starp dažāda lieluma uzņēmumiem. Šodien tādas aktīvas ražošanas un tehniskās teritorijas atrodas:

- Gajoka R daļā
- Čerepovas rajonā
- Malu ielas rajonā
- Ziemeļu rūpnieciskajā zonā
- Dzelzceļa apkalpes infrastruktūras objektu zonās
- Cietokšņa noliktavu zonā
- Ligiņišķu rūpnieciskajā zonā

Turpmākā rūpniecisko zonu attīstība varētu īstenoties pēc „atsevišķu salu" principa, paredzot to labiekārtošanu un norobežošanu no dzīvojamām zonām ar apzaļumotu teritoriju un apstādījumu palīdzību.

Teritorijas plānojums paredz esošo ražošanas teritoriju infrastruktūras uzlabošanu, labiekārtojot ceļus un veidojot maģistrāles, kas savienotu esošās rūpnieciskās zonas ar lielceļiem un apvedceļiem.

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi

- Neapbūvēto teritoriju gar Staburaga ielu rezervēšana Liginišķu ražošanas zonas paplašināšanai
- Rūpnieciskās zonas samazināšana Daugavas ielas rajonā (noliktavas)

3.6.5. Sabiedriskās iestādes

Sociālās infrastruktūras institūcijas un ar to saistītā vide dod iespēju iedzīvotājiem apmierināt vajadzības pēc izglītības, veselības, kultūras, sporta un brīvā laika pavadīšanas, kā arī nodrošina pilsētas iedzīvotājus ar daudzveidīgām darba vietām.

Pilsētas teritorijas plānojuma uzdevums ir rezervēt zemi pilsētas teritorijā infrastruktūras tīkla attīstībai nepieciešamu svarīgu apkalpes objektu būvniecībai.

Daugavpils pilsētā, kā valsts otrajā lielākajā pilsētā, Austrumu reģiona un rajona centrā vairāk nekā citās Latgales pilsētās ir sakoncentrēti pakalpojumi gan veselības aprūpē, izglītības iegūšanā, gan kultūras un sporta jomā.

Veidot pilsētu ar vairākiem apakšcentriem, kuros varētu izveidot iestādes, kas nepieciešams pakalpojumu sfēras attīstībai tieši iedzīvotāju dzīvesvietās;

Rezervēt esošās brīvās teritorijas blakus sabiedriskajām ēkām to paplašināšanai vai labiekārtošanas līmeņa uzlabošanai.

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi

- rezervēt īpašumā esošās vērtīgās teritorijas rajonā, kur var palielināties iedzīvotāju skaits vispārizglītojošo iestāžu perspektīvajai būvniecībai Ruģeļos un Jaunbūvē
- rezervēt papildus teritorijas Daugavpils Mākslas vidusskolas attīstībai un paplašināšanai;
- rezervēt papildus teritorijas starp Daugavas ielu un Parādes ielu Daugavpils universitātes mācību un zinātnes centra attīstībai
- Ruģeļos, Križos, Ķīmijā noteiktas teritorijas sabiedrisko objektu, iespējams – kulta iestāžu apbūvei

3.6.6. Rekreācija un tūrisms

Daugavpils ir bagāta ar dabiskajiem resursiem – skuju koku mežiem, ezeriem, mazajām upēm un Daugavu, kas sniedz labas iespējas pilsētas iedzīvotāju un viesu atpūtai.

Daugavpils dabiskā vide ar tās resursiem nav pietiekoši labiekārtota, lai tā kalpotu šādu funkciju veikšanai. Lai veicinātu Daugavpils pilsētas lomu kā tūrisma centru, kur ir labvēlīga vide dzīvošanai un kvalitatīvi pakalpojumi, ir jānosaka teritorijas, kas var nodrošināt pilsētas un dabas skatus, daudzveidīgu atpūtu un atpūtas vietu pieejamību. Teritorijas plānojumā noteiktas vairākas vietas, kas ir tūrisma infrastruktūras esošie un potenciālie objekti. Teritorijas plānojuma grozījumos piedāvāts papildināt šo objektu sarakstu.

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi

- Bruģu ielas promenāde – labiekārtot Bruģu ielas (dambja) teritoriju, ierīkojot gājēju zonu ar atpūtas grupām. Iedzīvotāju un viesu pastaigu vieta ar ainavisku skatu uz Daugavu.
- Daugavas ielas promenāde – ilgtermiņa perspektīva, kas skatāma vienoti ar Esplanādes dīķa apkārtnes labiekārtošanu. Gājēju ielas ierīkošana, pārvietojot braucamo ceļu dziļāk un rezervējot teritoriju „Ūdens fasādes" apbūves veidošanai.
- Publiski pieejamas rekreācijas zonas izveide Lielā Stropu ezera krastos gar Peldu ielu;
- Labiekārtotas tūrisma zonas izveide pie Mežciema avota;
- Plašas teritorijas gar Daugavas ielu rezervēšana sporta un tūrisma objektiem.

3.7. Telpiskie apbūves akcenti

Daugavas krasta līnijas apbūves veidošana

Veidojot mūsdienīgu pilsētas tēlu, kas uztverams no Baltkrievijas un Lietuvas virziena, ir jāpievērš īpaša uzmanība Daugavas labā krasta apbūves līnijai. Vēsturiski veidotajam dambim pilsētas centrālajā daļā un Gajokā nepieciešami vairāki renovācijas pasākumi "ūdens fasādes" izbūvei (water front). Lai izveidotu pilsētas „ūdens fasādi" un nodrošinātu līdzsvarotu urbānas arhitektūras un dabas objektu mijedarbību, plānojumā paredzēti sekojoši arhitektoniski akcenti:

- daudzstāvu apbūve Gajokā un Ruģelos;
- daudzstāvu apbūve Esplanādē;
- labā krasta labiekārtošanas pasākumi.

Daugavpilī, kā pilsētā ar nenozīmīgu reljefu, jāveido apbūves telpiskie akcenti – būves, kas līdz ar savu funkcionālo nozīmi īstenotu arī pilsētas atpazīstamības funkcijas.

Plānojuma noteikti sekojoši apbūves akcenti:

- Sabiedriskais sporta un izklaides objekts, kurš būtu pārskatāms no trīs iebraukšanas virzieniem. Akcents nav vertikāle, bet gan plastisks, drīzāk skulpturāls apjoms, ievērojot tā ainavisko novietni (mežs, Daugava, reljefs, tāla ainavas perspektīva uz pretējo Daugavas krastu). Stāvu skaits, ne vairāk kā 5;
- Daugavas krasta apbūve Gajoka rajonā. Iespējams veidot krasta apbūvi, jo Daugavai pieguļošie kvartāli ir ar degradētu vidi, kuru jaunas apbūves vai rekonstrukcijas gadījumā iespējams radikāli izmainīt;
- Vizuāls objekts Stacijas – Kraujas ielas sajūgumā. Objektam ir vairākas uztveres zonas no daudziem skatu punktiem. Objekts, kuru varētu izvietot apmēram 1ha lielā teritorijā, varētu būt ļoti plastisks pēc formas. Tas varētu būt autocentrs, sporta centrs, ievērojot, ka no visām pusēm tas būtu pakļauts lielām transporta kustības plūsmām. Stāvu skaits 2-3 stāvi;
- Esplanādes rajona turpinājums Kraujas ielā – lineāra apbūve starp Kraujas ielu un Šūņupi.

Mazstāvu vēsturiskais centrs saglabājams kā vienotas apbūves struktūras paraugs, kur nav pieļaujama augstceltņu būvniecība un saglabājams vēsturiskais stāvu skaits 1-3 stāvi. Vietām, kur ir tas ir arhitektoniski pamatots – līdz 5 stāviem.

4. TRANSPORTS

4.1. Satiksmes infrastruktūra

Satiksmes sistēma ir viens no pilsētas infrastruktūras elementiem, kas nodrošina tās dzīvotspēju. Viens no attīstības uzdevumiem – veidot līdzsvarotu un integrētu transporta sistēmu. Transporta kustības sakārtošana ir viena no Daugavpils attīstības prioritātēm.

Satiksmes infrastruktūru nosacīti var iedalīt trīs daļās:

- ielu tīkls, transporta koridori, tuneļi,
- transporta līdzekļu apkalpes objekti;
- autonovietņu teritorijas.

Turpinot spēkā esošā teritorijas plānojuma risinājumus, plānojuma grozījumos veiktas sekojošas satiksmes infrastruktūras attīstības korekcijas:

Lai novērstu nepārdomātu zemes gabalu sadali, privātmāju apbūvei Paredzēta Cēsu ielas rajona, Plāteru ielas rajona, Sēņu ielas rajona brauktuvju tīkla sakārtošana.

Svarīgākās problēmas Daugavpils satiksmes infrastruktūrā ir sekojošas:

- vēsturiskais ielu tīkls, arī aizsargdambis, kas uzbūvēts pirms vairāk kā 150 gadiem nenodrošina intensīvas transporta plūsmas un caurlaides iespējas;

- dzelzceļa līnijas, kas atrodas vienā līmenī ar autoceļiem un kuru šķērsošana sagādā lielas problēmas autobraucējiem;
- ielu caurlaides spēja ir apgrūtināta neapmierinošā ielu seguma dēļ;
- pilsētā ir nepietiekošs automobiļu stāvvietu skaits;
- nav atsevišķi izveidotu velosipēdistu celiņu, esošie izveidojušies stihiski, jo trūkst vajadzīgā aprīkojuma;
- tramvaju tīkls nav papildināts ar jauniem kustības virzieniem pēdējo trīsdesmit gadu laikā;
- jau manāma autotransporta radīta Daugavas tilta pārslodze;
- neapmierinošs ielu iesegums privātapbūves rajonos, jo pašvaldība ilgstoši nav rūpējusies par šiem rajoniem un to labiekārtošanu;
- pilsētas teritoriju attīstībā ilgstoši nav bijuši ieplānoti jauni ielu uzbūves posmi;
- vairākām ielām, īpaši dzīvojamajos daudzstāvu rajonos, aiz to robežām nav labiekārtojuma.

Pilsētas pašvaldības mērķi turpmākajā pilsētas attīstībā

- veicināt ilgspējīgas un videi draudzīgas transporta sistēmas izveidošanu, saglabāt dabas resursus un vēsturisko apbūvi, nodrošinot labas pilsētas sasniedzamības iespējas visiem transporta kustības dalībniekiem, kā arī kustībai pilsētas ietvaros;
- galveno uzsvaru likt uz sabiedriskā transporta sistēmas attīstību un pilnveidošanu;
- kā galveno uzdevumu izvirzīt ielu un ceļu tīkla uzlabošanu, labiekārtošanu, vairāklīmeņu ceļu satiksmes mezglu būvēšanu;
- tālākās transporta kustības efektivitātes izpētes turpināšanu, nosakot secību transporta mezglu būvniecībā;
- veidot pilsētas apbūvi tā, lai pēc lielu sabiedrisku vai komerciāla rakstura objektu būvniecības nerastos neparedzēti transporta kustības sastrēgumi;
- veikt pilsētas automobilizācijas līmeņa ainavisko izpēti. Pieņemt maksimālo privāttransporta automobilizācijas līmeni pēc Eiropas valstu – Šveices, Austrijas un Vācijas analoga;
- noteikt secību, kādā būvējami sarežģīti un darbietilpīgi transporta kustības mezgli;
- rezervēt pilsētas teritorijas un neizdalīt apbūvei vai citām vajadzībām vietas, kur paredzēta perspektīvo maģistrāļu un pārvadu būvniecība, kā arī izstrādāt privātīpašumu atsavināšanas programmu;
- Paredzēt pilsētas līdzfinansējumu iespējamajiem Eiropas fondu projektiem pilsētas transporta infrastruktūras uzlabošanai.

4.2. Ceļu klasifikācija

Teritorijas plānojumā tiek norādīti šādi pilsētas ceļu raksturojumi un galvenie raksturlielumi:

- **Lielceļi,** kuri uzņem pilsētas autotransporta plūsmas un izvada tās uz ārējo lielceļu un maģistrāļu tīklu. Šo ielu galvenā kustība organizēta uz nepārtrauktām kustības joslām, bez automašīnu novietošanas šajās joslās.
- lielceļu savstarpējo raksturojumu ar citām maģistrālēm izveidošanu dažādos līmeņos;
- pa lielceļiem kursē liels skaits privāto automašīnu, specializētais transports, sabiedriskais transports;

- iespēju robežās pie autoceļiem nepieciešams veidot vietējās savācošās joslas.
- **Pilsētas maģistrāles** galvenokārt savieno lielceļu tīklu ar pilsētas dzīvojamajiem rajoniem, rūpnieciskajiem rajoniem, atpūtas zonām un tiem ir saistība ar pilsētas centru. Pa pilsētas maģistrālēm brauc sabiedriskais transports, satiksmes plūsma tiek regulēta ar luksoforu palīdzību;
- **Pilsētas ielas** apkalpo katru rajonu un tā apbūvi. Tās neiziet ārpus pilsētas robežām. Uz tām ir pieļaujama automašīnu novietošana. Krustojumi, pārsvarā, ir vienā līmenī, regulējami. Pa pilsētas ielām brauc visa veida sabiedriskais transports un ir atļauta piebraukšana pie īpašniekiem;
- **Gājēju ielas** apkalpo gājējus intensīvās sabiedriskās vietās, pa tām nav atļauta transporta kustība. Tur pieļaujama tikai specializētā apkalpošanas transporta kustība;
- **Veloceliņi** ir paredzēti atpūtas braucieniem. Tie pārsvarā atrodas ārpus autotransporta kustībai paredzētajām ielām.

4.2.1. Lielceļi

Pilsētas satiksmes infrastruktūras mugurkauls ir lielceļi, kas ieved satiksmes plūsmas no ārpilsētas ceļiem un rajoniem ārpilsētā. Daugavpilī tā ir Daugavas iela, kas uztver iebraukšanu pilsētā no Rīgas puses (A6), virzās gar Daugavu un pilsētas centru un tālāk pāriet 18.Novembra ielā, kas izvada satiksmi tālāk Rēzeknes virzienā (A13). Ceļš P68, iebraucot pilsētā no Baltkrievijas puses, Judovkas rajonā pieslēdzas vietējās nozīmes ielai. Pilsētas iekšējo ielu savstarpējo rajonu apkalpošanas funkciju stipri apgrūtina dzelzceļu līnijas, kuru šķērsošana joprojām notiek vienā līmenī.

Shēma Nr. 1. Lielceļu un maģistrāļu tīkls un braukšanas virzieni

Teritorijas plānā tuvāko 12 gadu laika periodam ir paredzēts:

- Autotransporta mezgla – Vidzemes iela – Piekrastes iela, A.Pumpura iela, Višķu iela, tehniskā projekta izstrāde, noslēdzot līgumu ar būvprojektēšanas konkursa uzvarētājiem uz vienu gadu, ar iespēju pagarināt līgumu uz 5 gadiem tālākajai projektēšanai. Šis transporta mezgls dos iespēju:
- turpināt uzbūvētā transporta mezgla Cietokšņa iela – Kraujas ielas, Kārklu iela, tunelis, Vidzemes iela tālāku pilnveidošanu Forštadtes rajona un centra savienošanai ar Ķīmiķu ciematu un Jaunbūves rajonu;
- atvērt Piekrastes ielu, pa kuru būs iespēja iebraukt Jaunās Forštades rajonā.

- Autotransporta mezgla Cietokšņa – Daugavas iela tehniskā projekta izstrāde, noslēdzot līgumu ar būvprojektēšanas konkursa uzvarētājiem uz vienu gadu, ar iespēju pagarināt līgumu uz 5 gadiem tālākajai projektēšanai. Šis transporta mezgls būtiski uzlabos iebraukšanu pilsētas centrālajā daļā no Rīgas puses. Paredzēts rekonstruēt pilsētas autobusu maršruta Nr.3 galapunktu.
- Senlejas un Strautu ielu izbūve Ruģeļu privātapbūves rajonā.
- Artilērijas ielas labiekārtošana un izbraukšana uz Vidzemes ielu privātapbūves rajonā Forštadtē.
- Ventspils ielas iecirkņa izbūve Jaunbūvē (bijušajā artilērijas bāzē) privātapbūves rajonā.
- Kandavas ielas otrās kustības joslas izbūve.
- Ielu remonti un rekonstrukcijas pēc pilsētas pašvaldības programmas, īpaši Grīvas rajonā.
- Vaļņu – Daugavas ielas krustojuma rekonstrukcija.

Teritorijas plānojums piedāvā izvērtēt transporta mezglu un pārvadu būvniecības lietderību, kas būtu plānveidīgi realizējami 25 gadu laikā:

- Kandavas – Smilšu ielas pārvads un transporta satiksme virzienā Centrs – Jaunbūve, īpaši pēc dzelzceļa pārbrauktuvju slēgšanas;
- Stacijas – Vaļņu ielas tuneļa būvniecība, kas ērtāk ļaus izbraukt no pilsētas Rīgas virzienā;
- Cēsu ielas posma izbūve no Vidzemes ielas, pārvada būvniecība dzelzceļa līnijas Daugavpils – Rīga šķērsošanai un izbraukšanai Rīgas virzienā;
- Aveņu ielas ar divām braukšanas joslām izbūve no Rēzeknes ielas līdz Vidzemes ielai;
- Jelgavas ielas pārvads pāri dzelzceļa līnijai vai Valkas – Dunduru ielas pārvads;
- Kandavas ielas savienošana ar Daugavas ielu;
- Stacijas ielas savienošana ar Ūdensvada ielu, izbūvējot tuneli zem 18.Novembra ielas, jaunā tilta pāri Daugavai būvniecība, Staburaga ielas transporta mezgla izbūve;
- Transporta kustības sakārtošana Grīvas rajonā, jauna tilta būvniecība pāri Lauceses upei.
- Teritorijas plānojums piedāvā izskatīt variantus par gājēju ielu ierīkošanu pilsētas vēsturiskajā centrā.

4.2.2. Veloceliņi

Velotransporta infrastruktūras attīstība Latvijas pilsētās ir viens no Latvijas nacionālā attīstības plāna 2007-2013 uzdevumiem,

Teritorijas plānojumā iestrādāti Eiropas līmeņa tūrisma velomaršruta trase EiroVelo, kā arī izstrādāti pilsētas nozīmes velomaršruti, kas veicinātu velotransporta attīstību kā alternatīvu un līdzvērtīgu videi draudzīgu pārvietošanās līdzekli.

4.3. Sabiedriskais transports

Sabiedriskajam transportam Daugavpilī, salīdzinot to ar individuālo transportu ir vairākas priekšrocības:

- sabiedriskais transports, pēc provizoriskiem aprēķiniem, uz brauktuves aizņem 20-30 reizes mazāku platību nekā vieglie auto;
- sabiedriskajam transportam ir attīstīts maršrutu tīkls;
- noteikta satiksmes regularitāte;
- regulāri tiek atjaunots ritošais sastāvs;
- spēja pārvadāt lielu pasažieru skaitu;
- izmantojot nelielus maršruta mikroautobusus, ir labas manevrēšanas spējas pat pa nesakārtotiem transporta ceļiem.

Lai nodrošinātu sabiedriskā transporta pieejamību un optimizētu maršrutu tīklu, piedāvāti šādi

Teritorijas plānojuma risinājumi:

- aktualizēta informācija par esošiem un plānotiem sabiedriskā transporta maršrutiem (atzīmēti numuri) pilsētā un papildināts ar pieturvietām un to nosaukumiem.

Tramvaja satiksme

- jaunie tramvaja maršruti uz Vecstropu rajonu un Jaunās Forštadtes rajonu
- drošības nolūkos 3. maršruta posma pārvietošana no Cietokšņa ielas uz Vienības ielu
- ilgtermiņu perspektīvā – tramvaja maršruts uz Ruģeļiem

4.4. Autostāvvietas

Pilsētā nav pietiekošs automašīnu stāvvietu skaits, īpaši pilsētas centrālajā daļā, kur atrodas lielākā sabiedrisko un valsts iestāžu daļa. Stāvvietu izvietošanas politikai jābūt ļoti pārdomātai un plānveidīgai, lai veicinātu pilsētas teritoriju vienmērīgu attīstību.

Autostāvvietu sistēmas izveidošanas svarīgākie mērķi:

- Samazināt autotransporta daudzumu pilsētas centrālajā daļā, izveidojot lielas autostāvvietas ārpus centra Esplanādes rajonā;
- Veicināt pazemes autostāvvietu būvniecību;
- Palielināt sabiedriskā transporta īpatsvaru pasažieru pārvadājumos;
- Veidot jaunus attīstības centrus ārpus pilsētas vēsturiskā centra.

Teritorijas plānojuma risinājumi

- Izveidot lielu autostāvvietu, pie Vienības ielas pievada Cietokšņa ielai, kas ir tiešā centra tuvumā;
- Izveidot autostāvvietu joslā gar Stacijas ielu un dzelzceļa atsavināšanas joslu.
  - Palielināt nepieciešamo stāvvietu skaitu pie jaunbūvējamiem tirdzniecības centriem;
  - Plānojot dzīvojamo apbūvi, paredzēt obligāto prasību nodrošināt māju ar 75-100% autostāvvietām;
  - Veikt nepieciešamās aktivitātes un izpētes ar mērķi izvērtēt tehniskās iespējas ierīkot lielas pazemes autostāvvietas Parādes un Teātra ielu rajonā (pie VUGD Daugavpils brigādes ēkas)

5. INŽENIERTEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA

5.1. Ūdensapgāde un kanalizācija

Ūdensapgāde un notekūdeņu novadīšana ir SIA "Daugavpils ūdens" pārziņā. Daugavpils pilsētas centralizētajā ūdensapgādes tīklā nonāk tīrie pazemes ūdeņi no Ziemeļu, Vingru un Kalkūnu pazemes ūdens gūtnēm. Tomēr vairākos rajonos nav centralizētās ūdensapgādes. Tādi, galvenokārt, ir privātmāju rajoni – Forštadte, Viduspoguļanka, Vizbuļi, Mežciems, Daugavas kreisā krasta rajoni – Grīva, Kalkūni, Niderkuni, Judovka. SIA "Daugavpils ūdens" ir uzsākusi darbu pie nacionālās programmas, kura paredzēta līdz 2009.gadam. Programmas ietvaros paredzēta esošo ūdensvada tīklu rekonstrukcija pilsētas centrālajā daļā, ūdensvada izbūve Grīvas rajonā, pieslēdzot 2000 patērētāju. Kopumā projekts paredz nomainīt ap 40 km tīklu. Ūdensvada izbūve paredzēta no Kohēzijas fonda, ieplānojot arī pašvaldības līdzfinansējumu. Projekta ietvaros tiks rekonstruēta Kalkūnu rajona ūdens apgādes sistēma, iekļaujot ūdens sagatavošanas stacijas un urbumu renovāciju.

Izbūvējot ūdensvada tīklu, ar centralizēto ūdensapgādi ir paredzēts apgādāt divus lielākos privātapbūves rajonos, kuri ir būvniecības stadijā – Jaunbūvi, bijušo artilērijas bāzi un Ruģeļu rajonu. Pēc tīklu uzbūvēšanas Jaunbūvē paredzēts pieslēgt 90 jaunas privātmājas, bet Ruģeļos – līdz 110 privātmājām. Perspektīvā plānojums piedāvā risināt jautājumu par attālāko apbūves rajonu – Forštadtes, Viduspoguļankas, Mežciema, ūdensapgādi un notekūdeņu novadīšanu.

Plānotais centralizētās ūdensapgādes sistēmas pieslēguma skaits ir sekojošs:

Jaunie klienti

Nosaukums	Ūdensvads	Kanalizācija
Artbāze – II kārta	41	41
Artbāze – III kārta	26	26
Atpūtas ielas rajons	-	29
Dzintaru ielas rajons	39	39
Grīva (Ūdens-Niderkūni)	56	40
Grīva (Skolas-Stellas)	200	150
Judovka	300	300
Liepu ielas rajons	-	10
Lomonosova ielas rajons	-	18
Mežciems (Vecā Forštate)	300	300
Kopā	962	953

Pilsētas ūdensapgādes sistēma attīstās ātrāk nekā notekūdeņu novadīšana sistēma. Tāpēc, palielinoties ūdens patēriņam, daudzās pilsētas vietās, īpaši tur, kur ir vecas attīrīšanas iekārtas, notekūdeņi tiek iesūcināti gruntī, līdz ar to radot gruntsūdeņu piesārņojumu.

Notekūdeņu attīrīšana pilsētā praktiski atbilst ES normatīviem, taču tuvākajos gados paredzēts uzlabot šo sistēmu. Dati par notekūdeņu attīrīšanas sistēmu:

- Daugavpils pilsētas attīrīšanas iekārtas (turpmāk tekstā NAI), Daugavas ielā Nr.32.

- NAI identifikācijas numurs Nr.N800178.
- Notekūdeņu izplūde Šūņupē un pēc ~ 100m Daugavas upē. (Notekūdeņu izplūdes identifikācijas numurs Nr.N-800160). Notekūdeņu novadīšanas režīms – vienmērīgs. Kopējais NAI ievadītais notekūdeņu daudzums ir 45 000 m3/diennaktī.
- Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas atrodas pilsētas nomalē uz rietumiem no Daugavpils pilsētas centra, Daugavas ziemeļu krastā. Iekārtu teritorija aizņem aptuveni 4,5 ha. Daudzstāvu dzīvojamās mājas atrodas 250 m attālumā no uzņēmuma.

2000.gada 22.jūnijā tika nodots ekspluatācijā bioloģiskas attīrīšanas komplekss ar attīrīšanas jaudu 60 000 m3/diennaktī. Kopš tā laikā tika novērota iedzīvotāju un rūpniecisko uzņēmumu ūdens patēriņa samazināšanas tendence, kas, savukārt, noveda pie attīrīšanas iekārtās ieplūstošo notekūdeņu daudzuma samazinājumu.

SIA "Daugavpils ūdens" veic sadzīves notekūdeņu analīzi, kas ienāk no iedzīvotājiem, un pastāvīgi kontrolē ražošanas notekūdeņu kvalitāti, kas ienāk no ražošanas un pārtikas uzņēmumiem. Notiek pastiprināta ražošanas notekūdeņu kvalitātes kontrole, kas ienāk no zivju pārstrādes uzņēmumiem. Sadzīves notekūdeņi sastāda 63% no NAI ienākošajiem notekūdeņiem, bet 37% ir notekūdeņi no rūpniecības un nekomerciālajiem uzņēmumiem.
Piesārņojošās vielas notekūdeņos pirms attīrīšanas (NAI noslodze):

Piesārņojošās vielas nosaukums	mg/l (vidēji)	Tonnas gadā (vidēji)
Naftas produkti	9	147,825
Suspendētas vielas	400	6570
Kopējais slāpeklis	58	952,65
Kopējais fosfors	18	295,65
BSP5	350	5748,75
ĶSP	800	13 140

Pašlaik projekta "Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Daugavpilī. II kārta, Latvija" ietvaros notiek Daugavpils pilsētas NAI paplašināšana un modernizācija. Būvniecības darbi tiks pabeigti 2009.gadā.
Projekta ietverto darbu apjoms:
- jauna papildu smalkā filtra un smilšu un tauku uztvērēja ierīkošana;
- jaunas ierīces fosfora reducēšanai;
- esošo bioloģisko reaktoru rekonstrukcija un jauno būvēšana;
- esošo nostādinātāju rekonstrukcija un jauno būvēšana;
- esošo dūņu nostādinātāju likvidācija;
- jauna aerēta bufertenka būvēšana dūņu uzglabāšanai;
- dūņu pieņemšanas no skeptiķiem stacijas būvēšana;
- cauruļvadu, sūkņu staciju rekonstrukcija un būvēšana;
- nepieciešamo iekārtu un aprīkojumu iegāde;
- notekūdeņu attīrīšanas ietaišu SCADA sistēmas paplašināšana un aprīkošana, ieskaitot kanalizācijas sūkņu staciju vadību.

Lai samazinātu un arī novērstu smaku izplatīšanos pilsētā projekts "Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Daugavpilī. II kārta, Latvija" paredz visu esošo un jaunbūvējamo

ražošanas telpu gaisa filtrācijas un ventilācijas sistēmas uzstādīšanu un nomainīt priežu mizas filtru uz ražošanas filtriem no aktīvām oglēm.

Kanalizācijas tīklu izbūve un rekonstrukcija paredzēta ES Kohēzijas fonda ietvaros. Līdz ar ūdensvada tīkliem Centrā un Jaunbūves rajonā tiks rekonstruēti arī kanalizācijas tīkli. Grīvas rajonā pie kanalizācijas tīkla būs pieslēgti ap 2000 patērētāju.

Pēdējo gadu laikā līdz ar lielo ražotņu slēgšanu izmainījās gan notekūdeņu daudzums, gan to sastāvs, kas pieprasa tehnoloģisko attīrīšanas procesu pilnveidošanu. Paredzēta centrālo attīrīšanas iekārtu modernizācija, lai uzlabotu apstrādāto notekūdeņu kvalitāti un novērstu smaku.

Tuvākajā laikā ir plānota pilsētas kanalizācijas sūkņu staciju iekārtu un lietus ūdeņu novadīšanas sistēmas modernizācija.

2007.gada 3.septembrī SIA "Daugavpils ūdens" padome pieņēma lēmumu par ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu attīstības plāna līdz 2010.gadam apstiprināšanu un par iedzīvotāju līdzfinansējuma pieaicinājumu maģistrālo tīklu būvniecībai. Līdz ar to tika dota iespēja plānveidā realizēt virkni ūdenssaimniecības attīstības projektu. Šie projekti pārsvarā ir orientēti uz tīklu pieejamības paplašināšanu un pakalpojumu kvalitātes uzlabošanu. Dotais attīstības plāns ir 2007.gada 3.septembrī apstiprinātā ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu attīstības plāna paplašinājums.
Plāns sastāv no sekojošiem perspektīviem projektiem:

1. Arodu ielas rajona kanalizācijas izbūve
2. Dzintaru ielas rajona kanalizācijas un ūdensvada izbūve
3. Atpūtas ielas kanalizācijas izbūve
4. Mazās Medus ielas rajona ūdensvada izbūve
5. Bijušās artilērijas bāzes ģimenes māju apbūves ŪK tīklu izbūve
6. Bijušās artilērijas bāzes ģimenes māju apbūves ŪK tīklu izbūve (2.daļa)
7. Bijušās artilērijas bāzes ģimenes māju apbūves ŪK tīklu izbūve (3.daļa)
8. Ruģeļu mikrorajona ģimenes māju apbūves ŪK tīklu izbūve
9. Liepu ielas kanalizācijas tīkli
10. Grīvas rajona ūdensvada un kanalizācijas izbūve (Blaumaņa, Bišu, Staru, Ziedu, Vītolu, Niedru, Oškalna, Martas)
11. Grīvas rajona ūdensvada un kanalizācijas izbūve (Nīderkūnu, Zvaigžņu, Randenes, Brjanskas)
12. Ū/K izbūve Mežciema, Viduspoguļankas un Vecās Forštates rajonos
13. Alejas kolektora ar komunikācijām pārlikšana
14. Kolektora no Balvu ielas līdz Kandavas ielai pārbūve
15. Maģistrālā cauruļvada pārlikšana no ūdensgūtnes Vingri I uz Vingri II
16. Kandavas ielas kolektoru pārlikšana
17. Kanalizācijas pieslēguma spiedvadam ierīkošana Križu ciematā
18. Ū/K tīklu izbūve (Grīvas) Judovkas rajonā.

Bioloģisko attīrīšanas iekārtu notekūdeņu attīrīšanas apstrādes tehnoloģiskā procesa galaprodukts ir dūņas. Dūņas tiek atūdeņotas ar polimēra pievienošanu. Tālāk tās tiek izvestas uz dūņu laukiem "Križi".

Notekūdeņu dūņas atbilst notekūdeņu dūņu I. klasei (LR MK 02.05.2006. noteikumi Nr.362 "Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to komposta izmantošanu, monitoringu un kontroli" 6.pielikuma prasības), tas nozīme, ka šīs dūņas var izmantot gan augsnes mēslošanai lauksaimniecības zemēs, gan mežsaimniecībā, gan teritorijas apzaļumošanai, gan degradēto platību rekultivācijai.

Zemnieku saimniecībā "Kļavas", Vaikuļāni, Līksnas pagasts, Daugavpils rajons, 2006. gadā augsnes mēslošanai lauksaimniecības zemēs tika izmantots 1746 t notekūdeņu dūņu, 2007.gadā – 1166 t.

Dūņu lauku "Križi" ir plānots rekonstruēt, lai samazinātu nelabvēlīgo ietekmi uz vidi. Uz pašreizējo brīdi notiek darbs pie notekūdeņu dūņu izmantošanas iespējām:
- noslēgts līgums ar z/s "Kļavas" (līdz 31.12.2011.g.) notekūdeņu dūņu izmantošanu lauksaimniecībā (rapša audzēšana biodegvielai);
- noslēgts līgums ar SIA „Daugavpils Gaļas kombināts R" par bijušo dūņu lauku (kopplatība - 4,2 ha) pieņemšanu nomas lietošanā;
- LR Vides ministrijā ir izskatīts un konceptuāli atbalstīts iesniegums par sākotnējo projekta ieceri projektam "Ūdenssaimniecības attīstība Daugavpilī, III kārta" (2010.-2013.gads), kur galvenais uzsvars ir likts tieši uz notekūdeņu dūņu pārstrādi un uzglabāšanu, kā arī notekūdeņu dūņu lauku "Križi" modernizācija ar tālāko iespēju veikt dūņu kompostēšanu un izmantošanu lauksaimniecībā vai apzaļumošanā.

Teritorijas plānojuma grozījumu risinājumi:

- Aktualizēta ūdensvada un kanalizācijas sistēmas objektu shēma saskaņā ar SIA „Daugavpils Ūdens" attīstības plāniem;
- Ņemot vērā esošo tīklu izvietojumu, noteiktas zonas, kurās veicot esošo būvju rekonstrukciju un jauno būvniecību ir obligāta pieslēgšanās pie ūdensapgādes un notekūdeņu novadīšanas sistēmas

5.2. Elektroapgāde

Elektroenerģijas patēriņš pēdējo desmit gadu laikā ir strauji pieaudzis, galvenokārt uz industriālo patērētāju rēķina. Minētie rādītāji liecina par dzīves līmeņa pieaugumu. Daugavpils pilsēta ir pieslēgta VAS "Latvenergo" Austrumu elektrisko tīklu sistēmai. VAS "Latvenergo" Austrumu elektriskie tīkli izstrādā sistēmas modernizācijas projektus un veic pakāpenisku to realizāciju atbilstoši uzņēmuma plāniem.

Teritorijas plānojumā paredzētas teritorijas jaunu 110kV/10kV apakšstaciju būvniecībai:

- Vecstropu rajonā
- Lidotāju ielā
- Esplanāde

5.3. Gāzes apgāde

Pilsētas gāzes apgāde komunālajā sektorā sākta jau 1958.gadā. 1987.gadā tika pabeigta maģistrālā gāzesvada Rīga – Daugavpils un gāzes regulēšanas stacijas „Daugavpils" izbūve. Minētie objekti atrodas Daugavpils rajona teritorijā aiz pilsētas robežām. Šobrīd pilsētas teritorijā atrodas akciju sabiedrības „Latvijas Gāze" esošie augstā spiediena (P<1.2MPa), vidējā spiediena (P<0.4MPa) un zemā spiediena (P<0.005MPa) sadales gāzesvadi. A/S "Latvijas gāze" Daugavpils dabas gāzes iecirknis ir izstrādājis perspektīvo pilsētas gazifikācijas shēmu. Tā paredz pārslēgt uz dabas gāzes apkuri tos patērētājus, kuri apkurei izmanto cieto kurināmo, tādējādi radot ekoloģisko piesārņojumu.

Pilsētā privātmāju sektorā, kur nav dabas gāzes, joprojām sadzīves vajadzībām tiek izmantota sašķidrinātā gāze.

Atsevišķu patērētāju pieslēgšanās pie gāzes vada tiek izskatīta individuāli, lai novērstu vēl lielāku piesārņojuma koncentrāciju rajonos, kur tas vairākkārt pārsniedz normatīvos pieļaujamo.

6. APPLŪŠANAS RISKS

Parasti Daugavas līmenis Daugavpilī ir 85,78 metri virs jūras līmeņa. Pilsētas centrs atrodas Daugavas labajā krastā, mazliet augstāk no tās vietas, kur upe sašaurinās un veidojas krāces. Pavasara ledus iešanas laikā šeit veidojas ledus sastrēgums, tāpēc ūdens līmenis ceļas un applūdina pilsētu, nodarot iedzīvotājiem lielus zaudējumus.

Visaugstākais ūdens līmenis Daugavā bija konstatēts 1612., 1625., 1646., 1686., 1700., 1709., 1744., 1771. un 1795. gadā.19. gadsimtā Daugavpils arī tika vairākkārt appludināta - 1807., 1829. un 1830. gadā. 19. gadsimta sākumā, kad pilsētā cēla jaunu pirmās klases cietoksni, plūdi traucēja būvēšanai, tāpēc 1821. gadā par plūdiem tika pavēstīts pašam Krievijas imperatoram. Imperators pavēstīja, ka ar to problēmu nodarbosies ceļu satiksmes departaments, bet darbs vilkās ļoti lēni. Tikai stiprākie plūdi 1829. gadā, satraucot pilsētas valdību, paātrināja darbību.

Kapteinis Pāvels Meļņikovs, izanalizējot daudzu gadu statistiku par Daugavas ūdens līmeņa svārstībām, izpētīja ledus sastrēgumu iemeslu un nonāca pie slēdziena, ka plūdus Daugavpilī var novērst ar aizsargdambi Daugavas labajā krastā. Dambim bija jāsākas pie ceļa uz Poguļanku, tālāk gar Daugavu līdz augstajam krastam (mūsdienās pie Jaunbūves). Projektam bija vēl viens pluss – dambis paaugstināja cietokšņa aizsardzības spējas. Ūdens līmeņa regulēšanai tika plānots uzbūvēt divas slūžas: pie Šuņicas ietekas Daugavā un aiz cietokšņa nometņu barakām.

Dambja celšana, kura garums bija 7 km, bija pabeigta 1841. gadā. Uzbēruma augstums bija no 4,2 līdz 6,4 metriem. Dambja augšējā daļā tika uzbūvēta šoseja (mūsdienās Daugavas iela un daļa no 18. Novembra ielas). Vēlāk ceļa malās tika iestādīti koki un uzbūvētas koka margas. Dambis kļuva par ievērības cienīgu objektu pilsētā.

Tomēr galvenā aizsargdambja vērtība ir nevainojama pilsētas aizsardzība no plūdiem. Kapteiņa Meļņikova aprēķini bija tik pareizi un tieši, kā pēc pusotra gadsimta tas nevienu reizi nepievīla, vienmēr droši sargājot pilsētas centrālo daļu. Pat visgrūtākais izturības pārbaudījums 1922. gada 10. aprīlī, Daugavpils vēsturē lielāko plūdu laikā, kad ūdens līmenis pacēlās par 10,62 metriem virs ordinārā, dambis izturēja.

Pēc šiem plūdiem 1924. gadā tika pabeigta Gajoka dambja būvniecība. Plūdi visvairāk skāra Grīvu, jo aizsargdambis tur tika uzbūvēts tikai 20. gadsimta 30. gados. Vēlāk augstāk par 8 metriem ūdens līmenis bija 1941., 1942., 1953., 1958. un 1962. gadā, augstāk par 9 metriem - 1931., 1937., 1951., 1956. un 2004. gadā.

Pēdējo gadu postošākie plūdi ir bijuši 2004. gada martā, kad ūdens līmenis bija 9,4 metri. Tika appludināti daudzi rajoni: Judovka, Ruģeļi, Mežciems un Grīva, kā arī lielas platības Daugavpils rajonā. Daugavas ūdens līmeņa celšanās dēļ pārplūda Lauceses upe un tika daļēji appludināta Grīva un Nīderkūni.

Latvijas Vides, Ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra veic regulārus ūdens līmeņa novērojumus. Novērojumu stacija atrodas pie pilsētas centra un reģistrē novērošanas rezultātus kopš 1925.gada.

LVĢMA veikto mērījumu dati dod iespēju noteikt applūšanas zonas pie maksimālā ūdens līmeņa. Esošajā situācijā applūšanas risks zināmi apgrūtina pilsētas attīstību, apdraud esošo

piekrastes rajonu iedzīvotāju labklājību un padara par neizpildāmām vairākas apbūves koncepcijas pilsētas teritorijā.
Lai maksimāli samazinātu applūšanas draudus, jāizvērtē un jāpieņem lēmums par pilsētai izdevīgāku pasākumu kompleksu.

Pretplūdu hidrotehniskās būves celtniecība augšpus Daugavpils (rezervēta teritorija pie robežas ar Naujenes pagastu un kreisajā krastā, kur saskaņā ar projekta dokumentāciju tika noteikta HES celtniecības vieta)
Jāpievērš uzmanība arī mazo upju maksimālajam ūdens līmenim palu laikā, piem. Meļničkas upei tas ir 95, 50 (Gruberts D., 2006. Palu pulsa koncepcija Daugavas vidusteces palieņu ezeru ekoloģijā). Ņemot vērā, ka plūdu problēma ir aktuāla visām piekrastes pilsētām lejup Daugavpils, šī problēma ir jārisina kompleksi visam Daugavas posmam no Pļaviņām līdz Daugavpilij.
Līdz pasākumu kompleksa izvēles un realizācijas brīdim apbūve applūstošajās teritorijās ir ierobežota un neapbūvēto teritoriju statuss noteikts – sakņu dārzu/mazdārziņu un dabas teritorijas.

7. MELIORĀCIJAS SISTĒMA

Daugavpils pilsētas teritorijā tādos rajonos kā Mežciems, Niderkūni, Grīva ir saglabājusies meliorācijas noteku un grāvju sistēma. Padomju laikos kreisajā krastā tika veidota sarežģīta ūdens novadīšanas sistēma, kas sastāvēja no kanāliem, notekām un ūdenskrātuvēm, kas pēc paliem un augstu grunts ūdeņu apstākļos palīdzēja sagatavot lauksaimnieciskās zemes. Pašlaik minētās zemes zaudējušas lauksaimniecisko zemju statusu un var tikt plānotas apbūvei. Lai saglabātu meliorācijas sistēmu un nepieļautu zemju pārpurvošanos, jāveic rūpīga grāvju sistēmas izpēte. Teritorijas plānojumā noteiktas meliorētās vietas, kur nepieciešama izpēte, grāvju tīrīšana un ūdenskrātuvju sakopšana:

- Niderkūnu pļavas
- Grīvas pļavas
- Ūdens krāšanas dīķu sistēma Grīvā.

Īpaša uzmanība jāpievērš Cietokšņa fortifikācijas sistēmas ūdens novadīšanas grāvju aizsardzībai un apsaimniekošanai.
Starprajonu un pilsētas nozīmes meliorācijas grāvjiem noteikta ekspluatācijas aizsargjosla.

8. DAUGAVPILS PILSĒTAS ROBEŽAS UN IETEIKUMI TĀS MAIŅAI

Daugavpils pilsētas attīstība periodā no 2006.g. līdz 2018.g plānota esošajās robežās, risinot vairākus pilsētas saimniecības jautājumus uz vienošanos pamata ar kaimiņu pašvaldībām.